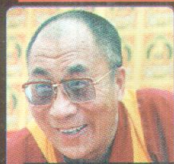
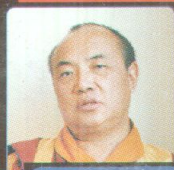
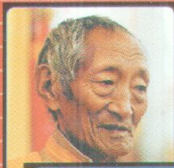
Kunchab Magazine

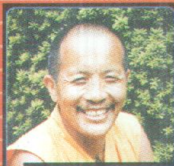
Kwartaalblad over boeddhisme

Dalai Lama

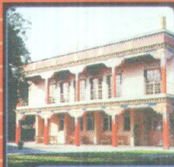

Karmapa

Kongtrul Rinpochee

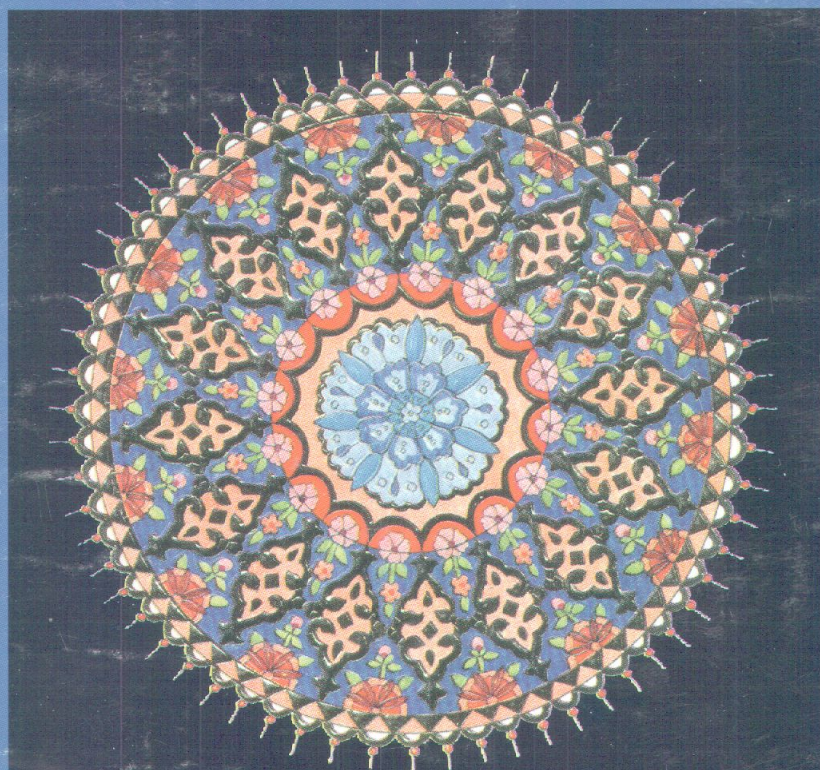

Kaloe Rinpochee

Lama Ogyen

Yeunten Ling in Huy

Instituut in Schoten

Nalanda in Brussel

Een mandala

Programma: september - december 2002

n°3 2002

KUNCHAB MAGAZINE
Kwartaalblad
augustus 2002 • N° 3 - 2002

Abonnementsprijs per kalenderjaar
België: € 10,00
Buitenland: € 12,50

Losse nummers
€ 2,50 (verzending: € 1,25)

Uitgever
KSGL Tibetaans Instituut vzw
Kruispadstraat 33
B-2900 Schoten
Tel.: +32 (0) 3 685 09 19
Fax: +32 (0) 3 685 09 91
E-mail: tibinst@skynet.be

Lay-out
phooey! - Peter Hiel

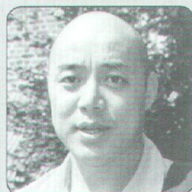
INHOUD

INLEIDING

In dit nummer willen we u niet alleen het programma geven van de activiteiten tot het einde van het jaar 2002, maar tevens een globaal overzicht bieden van de domeinen waarin we met onze instituten werkzaam zijn. Zo wordt ook duidelijk dat het boeddhisme een plaats heeft verworven in het culturele leven van ons land. Mensen komen op deze wijze te weten dat het mogelijk is een spiritueel leven uit te bouwen zonder dat je exclusivistisch hoeft te worden, voorbeelden te zien zonder dat je ze blindelings moet geloven of volgen, aan te voelen hoe filosofie, wetenschap en religie wel degelijk elkaar kunnen verrijken en dat de weg naar een harmonisch samenlevingsmodel niet te zoeken is in luidkeels verkondigde boodschappen of groots opgezette strategieën en theorieën. Door de activiteiten in onze drie centra en de samenwerking met scholen, universiteiten en culturele organisaties, willen we een bijdrage leveren aan onze maatschappij en de burger aanzetten om met de nodige zin voor humor en voor verantwoordelijkheid het leven aan te gaan in een gemeenschap die veelkleurig is, die op zoek is naar zichzelf en naar middelen om ieders wensen te vervullen.
Angst is een slechte raadgever, maar een symptoom. Of ze gebaseerd is op fantasmen of op ware gebeurtenissen doet in feite weinig ter zake. De opdracht voor al wie vrede verkiest boven haat is van rekening te houden met onrust, onzekerheid en andere troosteloze gevoelens bij de medemens die zich nutteloos of achtergelaten voelt. De tegenstellingen in onze maatschappij beginnen scherper te worden. Boeddhisten kunnen zeker een handje toesteken om tot een wat meer zorgzame samenleving te komen. De motivatie die achter alle activiteiten die hier worden aangekondigd steekt, is onze medeburgers wat gelukkiger te weten en harmonische relaties te ontwikkelen met alles en al wie ons omringt.
Naast het programma dat aangekondigd wordt in het tijdschrift wordt in onze instituten tevens spirituele begeleiding geboden aan al wie dat wenst. Wij vragen al de mensen die zich aangesproken voelen door onze werking het laatste hoofdstuk uit dit nummer aandachtig te lezen: er is inderdaad ontzettend veel werk op de plank en alle beetjes helpen. We denken niet uitsluitend aan financiële hulp. Ook tijd, professionele kennis etc. Al wie een handje kan toesteken is zeker welkom. De opleiding op 30 en 31 juli heeft ook als bedoeling iedereen in te lichten over de algemene opties die we in onze werking volgen en tevens aan de hand van een uitwisseling van ervaringen te komen tot een nog vlottere werking.
Er staat nog heel wat te gebeuren. U merkt wellicht dat er niet alleen hoe langer hoe meer gelegenheden geboden worden om in contact te treden met de dharma en te mediteren, maar we hebben eveneens de bedoeling **stilaan wat langere retraites aan te bieden** die toelaten elke praktijk echt goed te leren kennen en zo ook een persoonlijke beoefening uit te bouwen.
Verder zijn we verheugd u te melden dat **een Tibetaanse geneesheer twee maanden lang** in ons instituut zal verblijven van midden oktober tot midden december. Meer nieuws hierover later, of per telefoon als u dat wenst.
We wensen u prettige lectuur en danken nogmaals alle mensen die ons helpen en ons hun vertrouwen schenken.

Lama Karta

Lama Tashi Nyima

Lama Zeupa

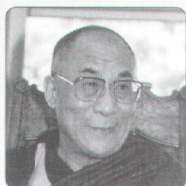

DRIE INSTITUTEN,

In 1975 kwam Lama Ogyen in Antwerpen aan op uitnodiging van enkele Europeanen die de wens uitgedrukt hadden het boeddhisme beter te leren kennen. Karmapa en Kaloe Rinpochee, twee opmerkelijke meesters in het Tibetaans boeddhisme, hadden hem de verantwoordelijkheid voor de activiteiten in België gegeven. Tot zijn heengaan in 1990 heeft Lama Ogyen ononderbroken vele mensen geïnspireerd; een aantal van hen heeft een blijvend contact met de dharma, de boeddhistische onderrichtingen, behouden. De stijl van Lama Ogyen was direct, en zijn houding tegelijk genereus en bescheiden.

HUY

In 1983 werd het domein in Huy uitgekozen om zijn uitzonderlijke geografische ligging midden in de bossen. Huy is gemakkelijk bereikbaar zowel met het spoor als met de auto. Het ligt op een uur rijden van Brussel, op dertig minuten van Luik en op minder dan anderhalf uur van Antwerpen en Arlon.
Vanaf het begin werd ook duidelijk dat het op een kruispunt van Europa ligt, hetgeen voor zijn bestaan van doorslaggevend belang is gebleken.

Het allereerste programma dat wij in Yeunten Ling georganiseerd hebben, omvatte vijf dagen over de Tibetaanse geneeskunde. Trogawa Rinpochee was in die periode in Europa nog niet bekend. Nadien kwamen alle grote meesters van de kagyu-traditie. De bezoeken van de venerabele Kaloe Rinpochee in 1982, 1984 en 1987, dat van Kongtrul Rinpochee in 1987 en 1991, en vooral de drie bezoeken van de Dalai Lama (april 1990, juni 1994, mei 1998) waren zeer sterke momenten.

Dankzij Gega Lama en Temba Rubgay kregen de prachtige boeddhabeelden in het park, de stoepa en de fresco's in het kasteel een plaats. Het zouden de belangrijkste bezienswaardigheden worden voor de bezoekers.

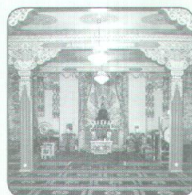
In Huy werden seminars over diepgaande boeddhistische onderwerpen uit de filosofie en de praktijk en voortdurend meditaties, rituelen en retraites georganiseerd.
De centra hebben de eerste rondreis van het Tibetan Institute of Performing Arts in Europa op zich genomen. De initiatiecursus over boeddhisme voor leerkrachten van alle netten was eveneens een evenement.

Ingevolge de opdracht gegeven door Kaloe Rinpochee en de vier Regenten van Z.H. de Karmapa heeft Lama Karta de spirituele leiding

van de instituten op zich genomen. Hij bezielt de activiteiten in Huy, Schoten, Brussel en Amsterdam. Sinds 1992 wordt Lama Karta bijgestaan door Lama Tashi Nyima en Lama Zeupa. De drie Lama's kennen elkaar sinds zeer lange tijd, hebben dezelfde opleiding gekregen van Kaloe Rinpochee en zijn zeer actief.
Hun aanwezigheid is voor iedereen even kostbaar als de drie juwelen van de dharma.

BRUSSEL

Op vraag van de bewoners van de hoofdstad die niet altijd de stad kunnen verlaten of niet lang afwezig kunnen blijven voor retraites, heeft het Instituut Yeunten Ling sedert 1991 zijn activiteiten uitgebreid naar Brussel. Vroeger waren er bijeenkomsten in een flat in de gemeente Ouderghem. Sinds november 2001 beschikken we over een echt centrum, waar mensen op regelmatige basis kunnen samenkomen, mediteren en onderricht volgen.
Het Nalanda instituut belooft een vaste waarde te worden voor al wie zich in Brussel interesseert voor de spiritualiteit van het boeddhisme en de dialoog met de westerse cultuur.

SCHOTEN

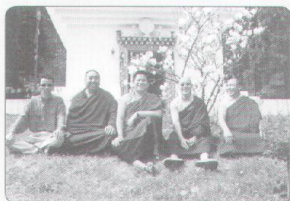
In 1993 is het centrum van Antwerpen, dat reeds sinds 1976 bestond, naar Schoten verhuisd, zodat het zich kon uitbreiden en verder open bloeien.

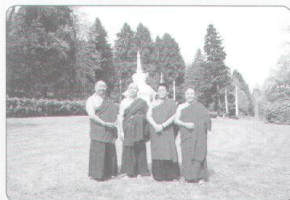
"Nu is er een instituut in Schoten gevestigd. Voor ons is het een hele eer en we zijn ervan overtuigd dat uw aanwezigheid in Schoten een positieve invloed zal hebben. Zo heet ik u in naam van heel de gemeente Schoten welkom." Zo sprak de burgemeester van Schoten, naar aanleiding van de inhuldging van de stoepa (monument voor de vrede), op 27 november 1994. Wat later, op 6 september 1998, werd onder grote belangstelling de nieuwe tempel van Schoten ingehuldigd.

Sindsdien is het aantal bezoeken van groepen en scholen ontzettend gestegen, omdat er natuurlijk nu heel wat te bezichtigen valt in Schoten. Dit is ondermeer te danken aan Temba Rubgay, die al zovele jaren onder ons is en die een ongelooflijke prestatie geleverd heeft, zowel in Brussel als in Schoten trouwens. De meditatieruimte is uitgegroeid tot een ware boeddhistische tempel. Bij het driemaandelijks geleid bezoek komen mensen van heinde en verre om het geheel te bezoeken en inlichtingen te krijgen over de werking en de programma's.

YEUNTEN LING • HUY

Het verleden

Vijfentwintig jaar geleden leek het idee om te mediteren bijna even vreemd als het recht op luiheid in de 19e eeuw. Er was een tijd waarin men zich de vraag kon stellen of het wel nut zou hebben om een boeddhistisch instituut op te richten in het Westen en meer bepaald in Huy, maar ondertussen is het boeddhisme een maatschappelijk fenomeen en een culturele beweging van grote omvang geworden. De ethische principes, de pragmatische filosofie en de vaardige methodes die het boeddhisme hanteert, worden vandaag teruggevonden in het domein van de geneeskunde, de neurowetenschappen, de therapie, de psychologie, de sociologie en de politiek, en kunnen bijdragen tot het evenwicht tussen de gemeenschappen of tot herstel van het maatschappelijk weefsel in onze samenleving. Bij deze evolutie, die zich ook in België heeft voorgedaan, heeft het Tibetaans Instituut van Huy zeker een belangrijke rol gespeeld.

Er zijn al heel wat jaren voorbijgegaan sinds we toekwamen in het nieuw retraite- en meditatiecentrum gekend onder de naam Yeunten Ling: één keer per week zaten we toen, na de poedja van zaterdagavond, met vijf of zes buren en bezoekers rond de houtkachel in de kleine eetzaal. Sinds die tijd zijn we onafgebroken, stap voor stap, vooruitgegaan zonder ons ooit verplicht te voelen modetrends te volgen. Het centrum heeft een exponentiële groei gekend. Verdere uitbreiding van de infrastructuur wordt dan ook noodzakelijk geacht.

Het heden

Er zijn nu een vijftiental personen actief op het secretariaat en het onthaal, in de keuken en de eetzaal, de bar en op het terrein. Professionele ondernemingen worden voor het onderhoud van de daken, het sanitair en de verwarming, ingeschakeld.

Dat alles is nodig omdat er vandaag, behalve de abonnees op ons tijdschrift, meer dan duizend leden aangesloten zijn. Meer dan achtduizend personen per jaar komen langs bij het instituut in het kader van de rondleidingen op zondag, de bezoeken die georganiseerd worden door het bureau voor toerisme van de stad Huy, of om deel te nemen aan de cursussen, retraites of seminars die door ons georganiseerd worden.

De gewoonte om mensen samen te brengen heeft in Huy, net zoals op andere plaatsen in het land, geleid tot bijeenkomsten, zoals het feest van het boeddhisme (dit jaar op 8 september 2002), dat elk jaar alle tradities binnen het boeddhisme samenbrengt.

Het doel

Al deze inspanningen worden geleverd om zoveel mogelijk mensen toe te laten te mediteren, het boeddhisme te bestuderen en de meditatie in de best mogelijke omstandigheden te beoefenen. Het is zoals onze drie Lama's zeggen wanneer zij over de centra spreken: 'De infrastructuur die wij creëren hoort toe aan diegenen die er gebruik van maken.'

Het boeddhisme is helemaal niet wereldvreemd, zoals soms ten onrechte beweerd wordt. Integendeel: de hulp die op indirecte wijze geboden wordt aan de maatschappij door het feit dat mensen de waarden van verdraagzaamheid, geweldloosheid, welwillende liefde en helder inzicht ontdekken, is moeilijk te schatten in cijfers van het bruto nationaal product, maar is daarom niet minder reëel.

Als boeddhist willen wij onze verantwoordelijkheden in de maatschappij opnemen. Het overwicht van onverschilligheid en de middelmatigheid, de tirannie van de roes en de haast, vervangen door het ontdekken van een vreugdevolle kracht, dat is het doel.

PRESENTATIE

Tempa, Trinly

Lama Tashiyngma, Lama Zeupa, Lama Karta, Tempa

Francine

Tsjeunie

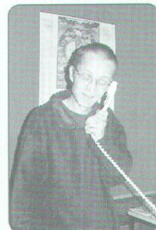

Frans

Lea

Enkele medewerkers van Yeunten Ling in Huy

Luuk

Chantal

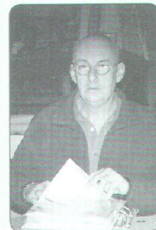
Jan

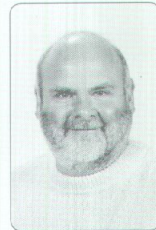
Martha

Trinly Micheline

Joris

Joris, Hennie, Dendroep, Luuk

Gerard

Trinly, Rosanna

Seunam Lamo

YEUNTEN LING • HUY

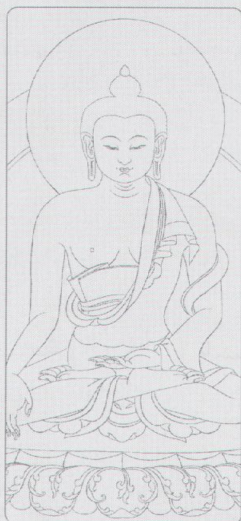
SEPTEMBER

zondag 08

GEORGANISEERD DOOR DE BUB (BOEDDHISTISCHE UNIE VAN BELGIË) IN HUY

JAARLIJKS FEEST VAN HET BOEDDHISME

Dit feest wordt, sinds 1995, ieder jaar georganiseerd en wordt bijgewoond door talrijke nieuwsgierigen en bezoekers. Deze ontmoetings- en informatiedag heeft plaats onder de auspiciën van de Boeddhistische Unie van België (B.U.B.).

Het programma is als volgt:

10.00u Ceremonies voor het grote boeddhabeeld

11.30u Maaltijd voor de monniken en nonnen

12.00u Maaltijd voor bezoekers - diverse oosterse snacks

12.00u Kennismaking met meditatietechnieken uit verschillende boeddhistische tradities. Het programma met geleide oefeningen zal de dag zelf meegedeeld worden.
Vrije toegang op alle sessies. Zo krijgt iedereen de gelegenheid een zensessie mee te maken, of meditatieoefeningen volgens de Tibetaanse, Japanse, Vietnamese traditie.

15.00u Cultureel programma met muziek, dans en gezang, en informatiestands over de verenigingen aangesloten bij de B.U.B.

17.30u Einde

Het instituut is eveneens toegankelijk voor eenieder die zich wil informeren en een eerste contact zoekt. U kunt er zelfs een familie-uitstap van maken!

Iedereen is welkom!
Voor meer details: zie ingesloten folder.

HET PROGRAMMA

SEPTEMBER

Weekends van intensieve praktijk

Het instituut stelt opeenvolgend weekends voor beginners en gevorderden voor.

Meditatieweekend voor gevorderden, Lama Tashi Nyima

zaterdag 14 - zondag 15

Zie ook pagina 11.

Yogaweekend voor gevorderden, Lama Zeupa

zaterdag 21 - zondag 22

Iedereen is welkom op deze cursus Tibetaanse yoga die tijdens dit weekend vooral op de beoefening is gericht.
Bijdrage: zie pagina 13.

SEPTEMBER

Toevlucht nemen, Lama Karta

zaterdag 28

De toevlucht betekent eveneens een formele toetreding tot het boeddhisme. Toevlucht nemen in de Boeddha: de uiteindelijke staat, in de dharma: de weg, en in de sangha: zij die de weg tonen.
Toevlucht betekent 'bescherming'. In deze wereld vindt men de beste bescherming tegen het lijden in de Drie Juwelen.
Waarom toevlucht nemen? Is het echt nodig om boeddhist te worden? Welke zijn de voordelen? Hoe komt men ertoe? Welke engagementen neemt men op zich? Een goede gelegenheid om informatie in te winnen over al deze vragen.
Onderrichtingen om 10u30 en 14u30.
Bijdrage: € 20 cursus en middagmaal inbegrepen

OKTOBER

Initiatie tot de meditatiepraktijk, Lama Tashi Nyima

zaterdag 19 - zondag 20

Hoe breng ik mijn geest tot rust en leer ik me concentreren?
Om10u30: onderricht en om 15u00 een meditatiebeoefening.
Meditatie is een vaardig middel om de drukte in de geest tot rust te brengen in een toestand van mentale stabiliteit. Het belang van de meditatie ligt hem in het ontwikkelen van inzicht in de werking van de geest. Alle personen die een stapsgewijze weg in de meditatie willen volgen, krijgen hier de gelegenheid zich te informeren en praktijkervaring op te doen onder leiding van een lama.
Deze gelegenheid om in groep te mediteren kan een aanmoediging tot de beoefening zijn.
Iedereen is welkom. Ongeacht of u voor de eerste keer komt, elke maand of één enkele keer.
Bijdrage: € 55, alles inbegrepen.

YEUNTEN LING • HUY

OKTOBER

zaterdag 26 - donderdag 31

EEN GEVARIEERDE EN INTENSIEVE ZES-DAGEN-RETRAITE

zaterdag 26 - zondag 27: Tchenrezig

Tchenrezig is de verpersoonlijking van de volmaakte liefde en het perfecte mededogen van de boeddha's van de "drie tijden en tien richtingen". Het reciteren van zijn mantra "Om Mani Peme Hoeng" helpt ons deze grote deugden te ontwikkelen. Tchenrezig is een manifestatie van de verlichting. De Tchenrezig-beoefening wordt gedreven door een intense liefde voor alle levende wezens en is gebaseerd op een zuivere visie op onszelf en de anderen.

maandag 28 - dinsdag 29: Manjushri

Manjushri wordt gezien als de "vader van alle Boeddha's" omdat hij inzichtelijke wijsheid incarneert. Hij is het symbool van de wijsheid van alle verlichte wezens. Het ontwikkelen van die wijsheid voert uiteindelijk tot de staat van verlichting. Zijn meditatie bevordert het intellect, het begripsvermogen in het algemeen, en vooruitgang op het vlak van de studies in het bijzonder.

woensdag30 - donderdag 31: Mahakala

Deze beschermer, de zwarte Mahakala, is een toornige godheid, het symbool van de kracht die ons kan beschermen tegen de angsten in dit leven en alle volgende levens. In de loop van onze spirituele evolutie manifesteren zich bepaalde obstakels en deze hinderen onze vooruitgang. Mahakala is de "beschermer die snel optreedt en alle wensen vervult".

De eerste dag:

10u30	Onderricht
14u00 - 16u00	Meditatie & reciteren van de mantra
20u00 - 21u30	Meditatie & reciteren van de mantra

De tweede dag:

7u00	Stille meditatie
10u00 - 12u00	Meditatie & reciteren van de mantra
14u00 - 15u00	Vragen
15u00 - 17u00	Meditatie & reciteren van de mantra

Het ligt in de bedoeling van de Lama's stilaan langere retraites te organiseren om de beoefenaars in de gelegenheid te stellen ervaring op te doen en zo van binnenuit de verschillende meditatieoefeningen, godheden en aspecten goed te leren kennen. We hopen op die manier een sfeer te creëren die toelaat hoe langer hoe meer met de beoefenaars en onder begeleiding van de Lama's **door te dringen tot de diepere kern en het wezen van elk van deze meditatiemethoden.**

Iedereen is welkom. Het onderricht geeft ons een inzicht in de beoefening. Het vragenuurtje op de tweede dag geeft de gelegenheid de vragen te stellen die zich vanuit de praktijkervaring opdringen.

Ieder bepaalt zelf hoeveel dagen hij of zij wenst deel te nemen.

Bijdrage: € 10 per dag, € 50 voor de hele retraite. Verblijf: zie pagina 13.

Wie zich voor de hele retraite inschrijft krijgt op die manier één dag gratis aangeboden.

HET PROGRAMMA

NOVEMBER

AMITABHA: RECITEREN VAN DE MANTRA MET DE DRIE LAMA'S

vrijdag 01 - zondag 03

Om ons op de dood voor te bereiden is het nuttig een band te ontwikkelen met Boeddha Amitabha, de Boeddha van het eindeloze licht. Dit kan door het reciteren van zijn mantra.
Tijdens deze drie dagen kunnen we tevens alle personen die gestorven zijn herdenken. Iedereen is welkom om deel te nemen aan deze intensieve oefensessies, die afgesloten worden met een feestelijke tsok-pudja, een offeringsritueel op zondagnamiddag om 14u30.
Deze jaarlijkse driedaagse staat ook in het teken van de herdenking van het overlijden van Lama Ogyen, de eerste Lama die onze centra heeft geleid. Men kan tegelijkertijd wensen uitspreken opdat alle projecten die het centrum heeft voorspoedig zullen verlopen.
Het gebruik van mantra's blijft niet beperkt tot het eenvoudig reciteren ervan. De mantra wordt geïntegreerd in een meditatie, waarbij degene die mediteert zichzelf volledig engageert en de vaardige en diepzinnige methodes van het vajrayana toepast.
Zaterdag om 20u: onderricht.
Bijdrage: € 10 per dag. Verblijf: zie pagina 13.

NOVEMBER

INTENSIEVE MEDITATIE, LAMA TASHI NYIMA

zaterdag 16 - zondag 17

Deze intensieve meditatiedagen richten zich tot de beoefenaars die wensen te mediteren onder leiding van een lama. Naast het dagelijks programma van de rituelen worden twee meditatiesessies per dag voorzien.
Er is geen onderricht voorzien.
Deze beoefening is bedoeld om de persoonlijke ervaring te verdiepen en vooruit te komen op de weg van de meditatie. Tot oefening overgaan in plaats van te praten kan geen kwaad.
Het instituut Yeunten Ling is verheugd op die manier iedereen aan te zetten tot het ontwikkelen van een intensieve meditatiepraktijk. Tenslotte vertegenwoordigt dit nu juist de koninklijke weg naar de bevrijding waarover de Boeddha het heeft.
Samen met Lama Tashi Nyima mediteren biedt kostbare momenten die tot een spirituele beleving inspireren.
Bijdrage: € 55 alles inbegrepen

NOVEMBER

MANIWEEKEND (GRATIS)

zaterdag 23- zondag 24

Elk jaar biedt het instituut Yeunten Ling deze tweedaagse beoefening aan. Het verblijf is gratis voor al wie deelneemt aan de sessies.
Dit weekend is gewijd aan de meditatie van Tchenrezig, ondersteund door het intensief reciteren van de mantra Om Mani Peme Hoeng. Tchenrezig is de verpersoonlijking van de volmaakte liefde en het perfecte mededogen van de boeddha's. Het reciteren van zijn mantra helpt ons deze grote deugden te ontwikkelen. Verblijf en praktijk worden aan alle deelnemers gratis aangeboden. Wij hopen u in grote getale te mogen ontmoeten.

YEUNTEN LING • HUY

DECEMBER

Een uitstekende kennismaking met het boeddhisme en met de meditatiepraktijk.

zaterdag 14

INLEIDING TOT HET BOEDDHISME, LAMA KARTA, 10U30 TOT 15U

Lama zal een overzicht geven van de geschiedenis van het boeddhisme en de ethische en filosofische achtergrond.
De voordracht wordt gevolgd door een vraag - en - antwoordsessie.
Verder komen ook aan bod: het leven van de Boeddha, waarover heeft de Boeddha vooral gesproken?, waarom en hoe mediteren?
Een uitstekende gelegenheid om een globale kijk te krijgen op de krachtlijnen van het boeddhisme.

Bijdrage: € 20, cursus en middagmaal inbegrepen.

zondag 15

MEDITEREN, HOE EN WAAROM?, LAMA KARTA

Meditatie is een methode om de geest tot rust te brengen en te stabiliseren. Door de meditatie bereikt men soepelheid van de geest. De tekenen daarvan zijn blijheid, helderheid en het verdwijnen van lichamelijke en geestelijke starheid. De concentratie leidt ons naar diepgaande inzichten i.v.m. de natuur van de geest.
Iedereen is erbij gebaat als er vanuit een zekere gemoedsrust wordt gehandeld. Het kunnen mediteren is niet voorbehouden aan mystici of aan ver ontwikkelde spirituele mensen... Iedereen kan en mag mediteren.

- 10u30: presentatie van de verschillende meditatietechnieken.
- 15u00: gezamenlijke beoefening met geleide meditatie.

Bijdrage: € 20, cursus en middagmaal inbegrepen.
U kunt ook voor het volledige weekend inschrijven en in het instituut overnachten.

DECEMBER

donderdag 19

NYOENG NEE, ONDERRICHT EN UITLEG, OM 20U

Nyoeng Nee is een praktijk van vasten en stilte.
Op het einde van elk jaar bieden wij de gelegenheid om deze zuiveringsoefening te doen. De beoefenaars van de vorige jaren hebben steeds bevestigd dat ook één enkele sessie van twee dagen weldadige gevolgen heeft en een diepe en intensieve retraite-ervaring biedt.
Deze vastenpraktijk is verbonden met het aspect van Tchenrezig, de liefde en het mededogen van de boeddha's. We houden ons aan de geloften van ethisch gedrag die de eerste dag worden afgelegd: de geloften van sodjong. We eten niet meer na het middagmaal en vermijden overbodig gepraat. De tweede dag leggen we dezelfde geloften af en verbinden ons er bovendien toe niet te eten, te drinken of te spreken tot 's anderendaags bij zonsopgang. De deelnemers worden verzocht de avond voor het begin van de beoefenng toe te komen omdat we vroeg in de ochtend beginnen. Het is eveneens belangrijk dat iedereen blijft tot de ochtend van de derde dag.

- vrijdag 20 en zaterdag 21 december: Nyoeng Nee 1
- zondag 22 en maandag 23 december: Nyoeng Nee 2
- donderdag 26 en vrijdag 27 december: Nyoeng Nee 3
- zaterdag 28 en zondag 29 december: Nyoeng Nee 4

Bijdrage: € 55 per Nyoeng Nee, € 100 voor 2 en € 200 voor 4 Nyoeng Nee's.

HET PROGRAMMA

BIJDRAGEN

Deelname in de kosten

De prijzen die gelden bieden iedereen de mogelijkheid om deel te nemen:

- **Cursusbijdrage:** € 10 per dag, tenzij anders vermeld
- **Verblijf:** € 21 per dag (logement & drie maaltijden)
- **Supplement** als bijdrage voor de **verwarmingskosten:** € 2,50 per dag

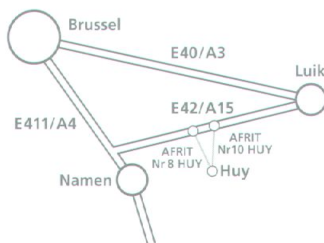
Voor sommige cursussen is een globale prijs bepaald. Die vindt u bij de beschrijving van de cursus zelf. Reservatie is noodzakelijk.

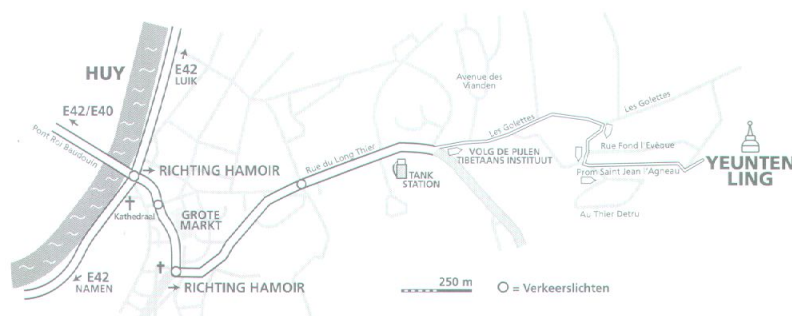
Om de organisatie van een cursus (aankoop voedsel, verdeling kamers en dergelijke) beter voor te bereiden, wordt voortaan een voorschot op de verblijfkosten gevraagd:

- € 20 per persoon voor een weekend
- € 30 per persoon voor een langere cursus

Deze inschrijvingsbijdrage, die als voorschot geldt, is niet terugvorderbaar bij annulatie binnen tien dagen voor de start van een cursus.
Wenst u een bevestiging van uw reservatie, gelieve een geadresseerde omslag met postzegel mee te sturen of de vraag per e-mail te stellen.
Bij annulering tot uiterlijk 14 dagen voor de cursus, wordt de helft van dit bedrag terugbetaald. Nadien is het gestorte bedrag niet meer terugvorderbaar.

Tijdens de cursussen is het steeds mogelijk een onderhoud te hebben met de Lama om vragen in verband met de persoonlijke praktijk te stellen en van gedachten te wisselen over de manier waarop het verder kan. Voor deze interviews zijn geen tarieven voorzien. Het is evenwel gepast een persoonlijke bijdrage aan te bieden als teken van dankbaarheid.
Deze gesprekken kunnen helderheid en stabiliteit in de beoefening brengen. Ze stimuleren tevens het doorzettingsvermogen, een goede basis om te slagen.

PRAKTISCHE AFSPRAKEN

1. Reserveer altijd op voorhand. Wanneer het aantal verwachte deelnemers bekend is, kunnen we de maaltijden makkelijker berekenen en het verblijf vlotter organiseren.
2. Reserveer schriftelijk. Vermeld duidelijk alle gegevens: naam, adres, cursus, dag en uur van aankomst en vertrek, vegetariër of niet, koppel of niet, man of vrouw.
3. Als u om welke reden dan ook niet aan de cursus kunt deelnemen, gelieve ons hierover te informeren, ook al is dat op het laatste moment.
4. Lakens: wij herinneren u eraan dat om hygiënische redenen iedereen twee lakens dient te gebruiken: ofwel huurt u deze voor € 5,50 ofwel brengt u zelf twee lakens mee! Ook al slaapt u in een slaapzak, toch moet u een laken gebruiken. Het laken dat zich op de matras bevindt dient enkel als matrasbeschermer, gelieve een tweede laken te gebruiken.
   Het is aan te bevelen een slaapzak of dekens en warme kleren mee te brengen, aangezien er slechts één deken voor elk bed voorhanden is.
5. Gelieve ten laatste vóór 20.00 uur aan te komen voor de inschrijving. Het is niet toegelaten om later te arriveren.
6. Wij verzoeken alle bezoekers en cursisten geen huisdieren mee te brengen.
7. Een reductie van 25% wordt toegestaan aan kinderen, werklozen, studenten en personen van de derde leeftijd. Uitzonderlijk kan een reductie worden toegestaan aan personen met financiële moeilijkheden. De studenten- of werklozenkaart dient te worden voorgelegd. Een voorwaarde: lidmaatschap voor het lopende kalenderjaar.
8. Ouders worden verzocht hun kinderen niet zonder toezicht te laten tijdens hun verblijf.
9. De dagindeling tijdens een cursus:
   - 07u00: Tara of Sangyee Menla of stille meditatie
   - 08u00: Ontbijt
   - 10u30: Onderricht
   - 12u30: Middagmaal
   - 15u00: Meditatie of onderricht (soms 14u30)
   - 18u00: Mahakala meditatie
   - 19u00: Avondmaal
   - 20u00: Tchenrezig meditatie
10. De resterende tijd wordt besteed aan de bereiding van de maaltijden of werk van huishoudelijke aard. Iedereen neemt er aan deel al naargelang zijn/haar mogelijkheden. Op het einde van het verblijf laten de deelnemers de kamers en badkamers netjes achter!
11. Alle bezoekers en cursisten dienen de stilte en de rust in het instituut te eerbiedigen. Dit betekent:
    - geen gebruik van muziek of radio op de slaapkamers.
    - stilte, doven van de lichten en sluiten van de poort vanaf 22u00.
    - het heen-en-weer lopen in de kamers en gangen wordt beperkt en gebeurt zo rustig mogelijk.
    - ook tijdens of na de maaltijden vermijdt men te grote drukte.
    - het is niet toegelaten alcohol te gebruiken of eender welk ander bedwelmend middel. Roken kan enkel in de rokershoek buiten aan de grote poort.

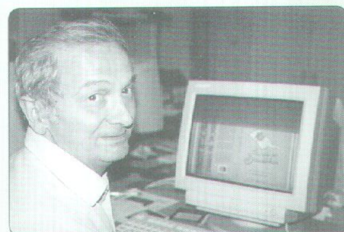
Gerda

Hanu

Enkele medewerkers van het Tibetaans Instituut in Schoten

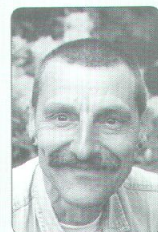
Walter

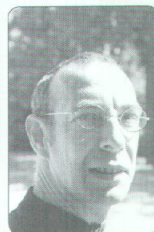

Simone

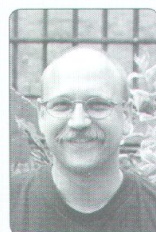

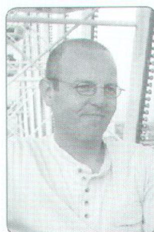

Els?

TIBETAANS INSTITUUT • SCHOTEN

Een missie

Als je zo een kwarteeuw werk geleverd hebt voor de gemeenschap, heb je je al wel eens wat vragen gesteld in de zin van: Waarom bestaat nu zo een instituut? In welke behoeften voorziet het? Welk eindresultaat willen we bereiken? Wat doen we daarvoor? Waarom ondernemen we dit alles? Welke waarden stellen we centraal?
Ook de overheid is op zoek naar initiatieven die de bevolking kunnen sensibiliseren tot een gemeenschap van competente en geëmancipeerde burgers die zich betrokken voelen bij het maatschappelijk gebeuren. Thema's en strategieën met deze meerwaarde voor de samenleving worden meer en meer naar waarde geschat omdat de beleidsvoerders natuurlijk wel merken wat er aan de hand is: het sociale leven verschraalt, de sociale cohesie vervalt, de traditionele zingevingkaders (de Grote Verhalen) verdwijnen evenals de vertrouwde verhoudingen; mensen zijn niet voorbereid op de confrontatie met het nieuwe of het onbekende; de scepsis haalt het op bewogenheid. Het gevolg hiervan is een soort van alles verslindend consumptiedrang (i.p.v. smaakvolle levensstijl), het primaat van eigenbelang, een algeheel gevoel van onmacht en onzekerheid.
Het blijkt eveneens dat mensen hun heil niet blijven zoeken in een evenementencultuur. Duidelijke tekenen wijzen op het feit dat een meer "ingetogen" samenle-ving wordt verwacht of in aantocht is: integrale kwaliteit, maatschappelijke betrokkenheid, solidariteit, ontwikkelen van nieuwe competenties enzovoort, zovele begrippen die te horen zijn in de middens waar men zich met cultuurspreiding bezighoudt.
Instituten zoals de onze kunnen zich daarom best af en toe eens bezinnen over de vraag welke beleidsopties dienen te worden genomen en waarom.

Daarom werd de volgende missie verwoord na een aantal werkvergaderingen met de vaste medewerkers. Wij zouden het ten zeerste op prijs stellen mochten de lezers van Kunchab hun opmerkingen hierover willen meedelen.

Het uiteenzetten van de raadgevingen van de Boeddha en het aanleren van typisch boeddhistische methodieken en inzichten als inspiratiebron bij de volgende doeleinden:

- Het ontwikkelen van een dialoog tussen Oost en West aan de hand van culturele, sociale, therapeutische, pedagogische, artistieke, wetenschappelijke en religieuze uitwisselingen en confrontaties.
- Het bewerkstelligen van een vredelievende samenleving van mensen uit alle sociale lagen van de bevolking en van alle ideologische of culturele strekkingen, waarbij vooral de nadruk ligt op het ontdekken en hanteren van middelen om wederzijds kennis en begrip te ontwikkelen en de eigen fundamentele neigingen door te lichten.
- Het bevorderen van een maatschappij waarin een fundamenteel bewustzijn voor de interrelaties - mens en medemens, mens en natuur, mens en beschaving - en universele verantwoordelijkheid ontwikkeld wordt, en elke vorm van indoctrinatie en segregatie wordt uitgesloten.

Een en ander gebeurt eventueel in samenwerking met andere organisaties met een gelijkaardig doel.

De zomer 2002 in Schoten

Ieder die regelmatig naar Schoten komt, kan opmerken dat het instituut steeds mooier wordt: een kleurrijke stoepa, een prachtige tempel, een tuin die dankzij de goede zorgen van enkele trouwe medewerkers al maar rijker en verzorgder wordt.

De stoepa was echter aan een grondige onderhoudsbeurt toe. Enkele toegewijde mensen hebben dat gezien en zij hebben tijdens het zomerseizoen het monument een grondige schoonmaakbeurt gegeven. Daar is heel wat krab- en pleisterwerk aan te pas gekomen. Temba Rubgay heeft zich dan gedurende drie weken op het kunstige schilderwerk toegelegd, en heeft tegelijkertijd de tempel op enkele plaatsen hersteld. En begin augustus zorgden drie naarstige vrijwilligers voor de afwerking door de 'kora', of rondgang, met mooie tegels te beleggen.
Dus, heel wat mensen waren bij deze restauratie betrokken. De onkosten zijn ook aanzienlijk: de totale som bedraagt meer dan € 2.000.
Ook al hebt u niet daadwerkelijk kunnen meehelpen, dan kunt u dat alsnog doen door dit project financieel te steunen. Daarenboven geeft elke gift van ten minste 30 euro aanleiding tot het verkrijgen van een attest voor uw belastingaangifte volgend jaar. Wij danken alle medewerkers en milde schenkers van harte.
Mocht u zich afvragen wat het nut is van een dergelijke bijdrage, dan leest u er het verhaal over Sertchee Dawa maar eens op na, waarmee Kaloe Rinpochee duidelijk maakt hoe belangrijk het herstel van een stoepa wel kan zijn. Het is een uittreksel uit een boek dat in het najaar door Kunchab zal worden gepubliceerd, met als thema de Tibetaanse geneeskunde.

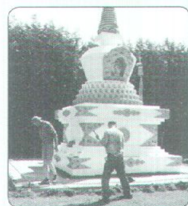

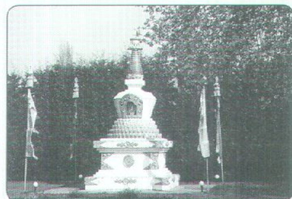
De laatste dagen van Sertchee Dawa

In de tijd van Boeddha Shakyamoeni leefde een man die Sertchee Dawa heette. Hij was geen boeddhist, maar voerde bepaalde rituelen uit die verbonden waren met wereldse godheden, die niet van samsara bevrijd zijn.
Op een dag zei de godheid waarvan hij de cultus had volvoerd tegen hem: 'Sertchee Dawa, je uur is nu bijna gekomen, over 7 dagen zul je sterven!'
Sertchee Dawa werd er verdrietig van, vooral omdat hij tegen zichzelf zei: 'In mijn leven heb ik een heel groot aantal negatieve daden verricht. Als ik over zeven dagen sterf, zal ik geen tijd meer hebben om er een of andere positieve daad tegenover te stellen.'

Hij had geen vertrouwen in de Boeddha, maar hij had over hem horen spreken en ook over de talloze wonderen die hij verricht had. Hij ging dus naar de plaats waar de Boeddha zich bevond. Shakyamoeni was toen onderricht aan het geven. Vele duizenden mensen luisterden naar hem. Sertchee Dawa durfde niet dichterbij te komen en hij bleef buiten de cirkel van leerlingen, tamelijk ver van de meester staan. Toch zag de Boeddha hem en sprak hem als volgt aan: 'Sertchee Dawa, het is niet nodig dat je je ongerust maakt. Er bestaan middelen die je kunt gebruiken om niet over zeven dagen te sterven en om een lang leven te leiden.' De Boeddha legde hem uit dat er op een bepaalde plaats een tot ruïne vervallen stoepa stond. Als hij die restaureerde en er binnenin weer een 'zoeng', de substanties die een stoepa wijden, plaatste, dan zou zijn leven verlengd worden en zou hij niet binnen zeven dagen sterven. Sertchee Dawa realiseerde zich dat de Boeddha geen gewoon wezen was, omdat hij de situatie begrepen had en hem het middel had aangeduid dat hem kon helpen zonder dat het nodig was dat hij zelf iets zei. Vanaf dat moment had hij vertrouwen in hem. Hij vertrok om de stoepa te restaureren en wijdde hem in met alle benodigde substanties. En hij kreeg een lang leven. Dit verhaal wordt verteld in de soetra, s die bijeengebracht zijn in de verzameling canonieke teksten die men Kangyoer noemt. Het is het Soetra van de gewijde substanties door onbevlekt licht.

TIBETAANS INSTITUUT • SCHOTEN

SEPTEMBER

zaterdag 7 september CHRISTENDOM, BOEDDHISME EN DE SPIRITUELE QUEESTE, 15U

Naar aanleiding van de voorstelling van het boek *De dharma van Benedictus* (Kunchab Publicaties) aan de pers en aan het publiek, heeft het Tibetaans Instituut in Schoten de eer en het genoegen een causerie voor te stellen met als thema *Christendom, boeddhisme en de spirituele queeste.*

15u00 *Welke wereldvisie past in onze tijd?*
Toespraak door de heer Mark Eyskens,
oud premier en minister van Staat.

15u30 *Sint-Benedictus en de Europese cultuur,*
door Eerwaarde de Béthune,
Voorzitter van de intermonastieke dialoog voor de vijf continenten.

16u15 Pauze

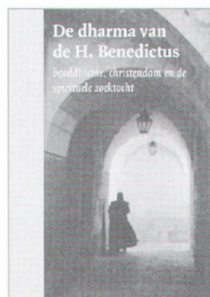
16u30 *De betekenis van het woord dharma:*
pad, transformatie en verbetering door Lama Karta

17u15 Voorstelling van het boek

17u30 Receptie

Van 8 tot en met 15 september 2002 wordt in Vlaanderen de "Grote Leerweek" georganiseerd. Dit festival heeft als doel de Vlaamse bevolking ervan te overtuigen dat vorming leerrijk, nuttig en plezierig kan zijn. Deze activiteit maakt deel uit van het aanbod.

Mis deze belangwekkende gebeurtenis niet. Ze wordt verzorgd door eminente personaliteiten uit de wereld van de politiek, de cultuur en de religie. Het belooft een boeiende confrontatie te worden.
Bijdrage: € 20

Inschrijvingsformulier: Christendom, boeddhisme en de spirituele queeste

Datum: .... **Aantal personen :** ....

Naam : ....

Adres : ....

....

E-mail : ....

Betaling : ☐ bankoverschrijving (op rekeningnummer: 220-0493023-08)

☐ contant

HET PROGRAMMA

SEPTEMBER

GAMPOPA, DE METHODE VAN DE GEESTELIJKE LERAAR — maandag 9 september

Van 19u tot 19u45: uitleg over de Tibetaanse tekst, om 20u: onderricht over het belang van de methode die de geestelijke leraar gebruikt, nl. onderrichtingen over vergankelijkheid, de drang naar verlichting enz.
Iedereen is welkom.

MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U — donderdag 12 september

Iedere donderdag mediteren wij over het mededogen.
Een wekelijks rendez-vous om mededogen voor alle levende wezens te leren ontwikkelen.
De wereld en ook wijzelf kunnen het wel gebruiken.

STILLE MEDITATIE, OM 20U — maandag 16 september

Wij bieden de gelegenheid aan alle mediterenden om samen te oefenen. Over het algemeen gebeurt dit onder leiding van een lama. Een klein uurtje stille meditatie kan nooit kwaad.

KARMA, OM 20U — donderdag 19 september

Onderricht door één van onze lama's over een fundamenteel begrip uit het boeddhisme. Wat betekent dit precies "de relatie tussen oorzaak en gevolg"? Kun je aan karma ontsnappen of het veranderen?

MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U — donderdag 26 september

OKTOBER

VIER GRENZELOZE KWALITEITEN, OM 20U — donderdag 3 oktober

Onderricht over liefde, mededogen, vreugde en gelijkmoedigheid. Waarom zijn die kwaliteiten zo belangrijk? Hoe kun je ze ontwikkelen?

MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U — donderdag 10 oktober

GAMPOPA, DE VRUCHT IS DE VOLLEDIGE VERLICHTING — dinsdag 15 oktober

Van 19u tot 19u45: uitleg over de Tibetaanse tekst, om 20u: onderricht over de beschrijving van het ultiem resultaat zoals dat door Gampopa en de Boeddha wordt beschreven.

TIBETAANSE LES, CONVERSATIE, OM 19U — donderdag 17 oktober

Zie pagina 22.

TIBETAANS INSTITUUT • SCHOTEN

OKTOBER

donderdag 17 oktober DE TWEE AANGEZICHTEN VAN DE GEEST, OM 20U

Onze geest vertoont zich op twee manieren. Hij kan de bron zijn van verwarring, verkeerde inzichten, beperkte visies, ofwel de basis vormen voor het ontwikkelen van wijsheid. Tijdens deze voordracht zal Lama duidelijk maken hoe het komt dat onze geest zich verliest in illusies, het slachtoffer is van storende emoties, de werkelijkheid op een onjuiste wijze benadert en toch ook verlicht kan zijn en zich kan bevrijden van alles wat negatief en schadelijk is.

donderdag 24 oktober MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U

Iedere donderdag mediteren wij om mededogen voor alle levende wezens te leren ontwikkelen.

NOVEMBER

dinsdag 5 november STILLE MEDITATIE, OM 20U

Wij bieden de gelegenheid aan alle mediterenden om samen te oefenen. Over het algemeen gebeurt dit onder leiding van een lama.

donderdag 7 november TIBETAANSE LES, CONVERSATIE, OM 19U

Zie pagina 22.

donderdag 7 november GIFTEN VAN DE GEEST TRANSFORMEREN, OM 20U

Zijn emoties en de wijze waarop wij er meestal mee omgaan echt gezond? In boeddhistische teksten spreekt men soms van 'vergiften'. Waarom? Moet men emoties bestrijden of ze gebruiken als hulpmiddel op de weg naar verlichting? Op welke manieren kunnen we ons ervan bevrijden? Welke hindernissen komen we daarbij tegen? Door de ware natuur van onze emoties te herkennen, creëren we ruimte en inzicht, en ervaren we onze emoties als het begin van wijsheid.

donderdag 14 november MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U

Iedere donderdag mediteren wij over het mededogen. Een wekelijks rendez-vous om alle levende wezens te gedenken vanuit een hart vol mededogen.

dinsdag 19 november GAMPOPA, VERLICHTENDE ACTIVITEITEN

Van 19u tot 19u45: uitleg over de Tibetaanse tekst, om 20u: onderricht over de manier waarop verlichte wezens blijven ijveren voor het welzijn van iedereen.

donderdag 21 november STERVEN, EN DAN?, OM 20U

Vanuit welk standpunt zien de boeddhisten de dood? Betekent de dood het einde van alles? Is dat een tussenliggende periode zoals het leven er een is? Waarom denken de boeddhisten zoveel aan de vergankelijkheid en de dood?

HET PROGRAMMA

NOVEMBER

MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U — donderdag 28 november

Iedere donderdag mediteren wij over het mededogen. Regelmatig samen met een lama. Een wekelijks rendez-vous om mededogen voor alle levende wezens te leren ontwikkelen en de resultaten van deze beoefening als een gewoonte voor het dagelijks leven aan te nemen.

DECEMBER

KENNISMAKING MET HET BOEDDHISME, 10U30 TOT 12U30 EN VAN 13U30 TOT 15U — zondag 1 december

Lama zal een overzicht geven van de geschiedenis van het boeddhisme en de ethische en filosofische achtergrond. De voordracht wordt gevolgd door een vraag- en antwoordsessie. Verder komen ook aan bod: het leven van de Boeddha, waarover heeft de Boeddha vooral gesproken?, waarom en hoe mediteren?
Een uitstekende gelegenheid om een globale kijk te krijgen op de krachtlijnen van het boeddhisme.
Een volledige dag gewijd aan een eerste kennismaking met het boeddhisme.
Bijdrage: € 20, onderricht en maaltijd inclusief.

GELEID BEZOEK, OM 15U — zondag 1 december

Een aangename manier om kennis te maken met het Tibetaans Instituut, de activiteiten en de mensen. De rondleiding begint om 15 uur.
Wij verzoeken de geïnteresseerden een kwartier vooraf aanwezig te zijn.
Bijdrage: € 2,50 per persoon (koffie/thee en koekjes inbegrepen)

STILLE MEDITATIE, OM 20U — maandag 2 december

Wij bieden de gelegenheid aan alle mediterenden om samen te oefenen. Over het algemeen gebeurt dit onder leiding van een lama.

MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U — donderdag 5 december

Onderricht over de meditatie die we elke week beoefenen.

TIBETAANSE LES, CONVERSATIE, OM 19U — donderdag 12 december

MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U — donderdag 12 december

MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U — donderdag 19 december

TIBETAANS INSTITUUT • SCHOTEN

BIJDRAGEN

Voor de voordracht op donderdagavond: € 4,00, leden € 2,50.
Voor andere activiteiten wordt er geen vaste bijdrage gevraagd. Elke financiële hulp is natuurlijk welkom, omdat de dagelijkse kosten voor het onderhoud, het energieverbruik en de werking van het instuut aanzienlijk zijn.

INFORMATIE

- **Culturele verenigingen** en scholen kunnen een **bezoek** brengen aan het instituut. Een folder met concrete inlichtingen is voorhanden.

- Voor **verenigingen** die op zoek zijn naar een **degelijke infrastructuur** voor het organiseren van hun eigen activiteiten, kunnen wij de grote benedenzaal, de keuken, en de ontvangstzaal van het instituut ter beschikking stellen. Meer informatie: 03 685 09 19.

- Het **documentatiecentrum** is geopend alle werkdagen tijdens de kantooruren, van 9u00 tot 17u00. De bibliotheek bevat meer dan duizend boeken en een twintigtal tijdschriften, die ter inzage liggen voor leerkrachten, studenten en alle andere geïnteresseerden.

- Wat meer informatie over de **Tibetaanse lessen:** in het najaar willen we al starten met drie conversatielessen. Ze zijn bedoeld voor de mensen die reeds wat kunnen lezen en een stevigere basis willen krijgen of voor wie al wat wil leren praten. Men kan een keuze maken en bijvoorbeeld alléén de conversatielessen nemen.
  De bedoeling is wel dat we vanaf 2003 op het vlak van de studie van de Tibetaanse taal een permanente begeleiding bieden. Dat betekent concreet:
  - In het voorjaar de start van een nieuwe serie lessen voor absolute beginners.
  - Doorlopende reeks conversatielessen
  - Verdere studie van teksten: de lama's wensen de studie van de tekst van Gampopa op een wat intensievere basis te hernemen en verder te zetten. Bereid u voor om deze keer de trein niet te missen. We hopen iedereen die dat wenst zoveel mogelijk aan te moedigen en te helpen. Als pedagogische middelen brachten we reeds uit:
    - de correspondentiecursus in zes lessen met woordenlijst (ISBN 90 74815 18 9, prijs: € 97)
    - Lamdrog - de reisgezel (ISBN 90 74815 13 8)
    - woordenlijst Tibetaans-Nederlands-Tibetaans
    - teksten in het Nederlands voor de rituelen en meditaties: zie pagina 38.

Tibetaans instituut vzw - Kruispadstraat 33 - 2900 Schoten
Tel: 03 685 09 19 - Fax: 03 685 09 91
E-mail: tibinst@skynet.be

NALANDA INSTITUUT • BRUSSEL

Een prinselijk bezoek aan het Nalanda instituut!

Het is gebleken dat niet iedereen naar Huy kan komen en dat vele mensen het zinvol vonden een centrum in Brussel te hebben, zo kunnen alle geïnteresseerden het boeddhisme leren kennen en het onderricht volgen. Dat is de reden van het bestaan van dit instituut.

Op 7 november 2001 ontving een splinternieuw boeddhistisch instituut het publiek en de personaliteiten die bij die gelegenheid waren uitgenodigd.

Groot was onze vreugde bij de vaststelling dat, niettegenstaande vele obstakels, de Koninklijke Familie - en dit voor de eerste maal, - een pas in de richting van contact met het boeddhisme heeft gezet. Inderdaad, Zijne Koninklijke Hoogheid, prins Laurent, heeft met zijn aanwezigheid aan de opening van het Nalanda Instituut veel luister bijgezet. Hij heeft zich lange tijd met de aanwezigen onderhouden.

Wij bieden een programma aan dat in de eerste plaats onder leiding staat van de Lama's van Yeunten Ling, maar hebben tegelijkertijd ook het plan om eminente meesters uit andere boeddhistische tradities uit te nodigen.

De verantwoordelijken van het intituut drukken hierbij de wens uit dat alle toekomstige activiteiten mogen bijdragen tot het welzijn van alle levende wezens.

Waarom Nalanda?

In de geschiedenis van het boeddhisme in India, was Nalanda de belangrijkste universiteit waar grote meesters zoals Nagarjuna, Shantideva en zovele anderen verbleven. Wie de naam Nalanda hoort, weet onmiddellijk dat het om boeddhisme gaat, niet enkel het Tibetaans boeddhisme, maar het boeddhisme in al zijn vormen.

Een bijzondere, informele en onaangekondigde ontmoeting tussen een Chinese delegatie en de Tibetaanse gemeenschap.

De naam werd expliciet gekozen, opdat, net zoals in de universiteit van het verleden, competente leermeesters hier onderricht zouden komen verstrekken. Van in den beginne werd zo de wens geuit dat boeddhistische meesters uit alle tradities in dit instituut de overdracht van de dharma zouden verzekeren.

Het Nalanda Instituut is een cultureel centrum, een plaats voor studie en ingetogenheid, waar iedereen zich goed kan voelen, waar men de duizend aspecten van het boeddhisme kan leren kennen en waar ook de verbanden tussen de westerse cultuur en oosterse benaderingen geëvalueerd zullen worden.

Contacten tussen de verschillende boeddhistische tradities en ontmoetingen met andere filosofische en spirituele tradities vormen een belangrijk aandeel van de activiteiten die in het Instituut Nalanda plaatsvinden.

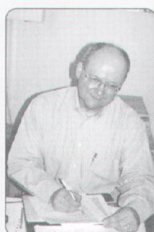
Naast het onderricht over het boeddhisme en geleide bezoeken voor scholen en culturele verenigingen, stelt het instituut ook conferenties over de verhoudingen tussen het boeddhisme, de wetenschap en de westerse filosofie voor. Vanaf het schooljaar 2002-2003 staan we klaar om groeperingen en scholen te ontvangen.

Het Nalanda Instituut begint stilaan een plaats te veroveren in het landschap van de culturele en dharma activiteiten in België.

NALANDA INSTITUUT • BRUSSEL

Martha

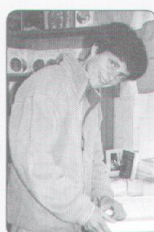
Philipine

Jan, Rosanna

Enkele medewerkers van het Nalanda Instituut in Brussel

Frans

Lea

Jeanne

Tempa

martha

Luuk

Francis

Jigme

U zal merken dat de onderwerpen overeenstemmen met het programma in Schoten. Voor meer informatie verwijzen we dan ook naar de betreffende pagina's.

HET PROGRAMMA

SEPTEMBER

Het programma Christianisme, boeddhisme en de spirituele zoektocht dat op 7 september in Schoten in het Nederlands doorgaat vanaf 15u, kan ook in Brussel in het Frans gevolgd worden en wel vanaf 9u30 tot 13u. **Voor het verloop zie pagina 18.**

GAMPOPA, DE METHODE VAN DE LERAAR — **dinsdag 10 september**

MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U — **woensdag 11 september**

STILLE MEDITATIE, OM 20U — **dinsdag 17 september**

KARMA, OM 20U — **woensdag 18 september**

MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U — **woensdag 25 september**

OKTOBER

GAMPOPA, DE VOLLEDIGE VERLICHTING — **dinsdag 1 oktober**

MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U — **woensdag 2 oktober**

BONARDEL: CONFRONTATIE WESTERSE FILOSOFIE MET BOEDDHISME — **zaterdag 5 oktober**

Grote denkers uit de 19° eeuw hadden het impact van het boeddhisme op onze cultuur al voorspeld. Zal de dharma het landschap van de westerse filosofie veranderen?

10u00	Het boeddhisme bekeken door de Westerse filosofen
11u30	Pauze
11u45	Vraag en antwoord
12u30	Maaltijd
14u30	Zal de dharma van de Boeddha de westerse filosofische zekerheden aan het wankelen brengen?
16u00	Vraag en antwoord
16u30	Thee-koffie-koekjes

Françoise Bonardel is hoogleraar aan Paris-Sorbonne, waar ze de filosofie van de religies onderwijst. Ze is leerlinge van Kaloe Rinpochee en zorgde voor de publicatie van zijn boek *Instructions fondamentales* (Albin Michel, 1990). Auteur van diverse werken over de hermetische en alchemistische traditie *(Philosophie de l'alchimie,* PUF, 1993; L'irrationnel, PUF, 1995; *La voie hermétique,* Dervy, 2002).

NALANDA INSTITUUT • BRUSSEL

OKTOBER

woensdag 9 oktober MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U

woensdag 16 oktober TIBETAANSE CONVERSATIE, OM 19U

woensdag 16 oktober TWEE AANGEZICHTEN VAN DE GEEST, OM 20U

woensdag 23 oktober TIBETAANSE GRAMMATICA, OM 19U

woensdag 23 oktober MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U

donderdag 31 oktober ROLAND RECH: ZEN BOEDDHISME TUSSEN TRADITIE EN MODERNITEIT, OM 20U

Zen is diep verankerd in de boeddhistische traditie. De zazen meditatie, die concentratie en waarneming harmoniseert, helpt om de eenheid van lichaam en geest, harmonie in het dagelijks leven en uiteindelijk de verlichting te bereiken. In de huidige wereld, die verdeeld is en op zoek naar waarden, brengt zen ons terug tot een constante aandacht voor de werkelijke natuur van ons bestaan, in interrelatie met de anderen en de wereld. Wij zullen ontdekken hoe zij eenheid en betekenis in ons leven kan brengen.

Sinds de dood van meester Taisen Deshimaru - de eerste Japanse monnik die de beoefening van zen in ons land heeft onderwezen - is Roland Rech, een van zijn naaste volgelingen, president van de Internationale Zen Vereniging, met vele centra in België, Frankrijk en overal in Europa.

NOVEMBER

maandag 4 november NISHIJMA ROSHI, OM 20U

Bezoek van een zenautoriteit uit Japan die reeds meer dan 60 jaar zich met praktijk inhoudt. Nishijma Roshi zal een inleiding en een begeleide meditatiesessie geven.

woensdag 6 november TIBETAANSE CONVERSATIE, OM 19U

woensdag 6 november GIFTEN VAN DE GEEST TRANSFORMEREN, OM 20U

woensdag 13 november TIBETAANSE GRAMMATICA, OM 19U

woensdag 13 november MEDITATIE VAN TCHENREZIG, OM 20U

HET PROGRAMMA

NOVEMBER

Onderricht: Sterven, en dan?, om 20u — woensdag 20 november

Tibetaanse grammatica, om 19u — woensdag 27 november

Meditatie van Tchenrezig, om 20u — woensdag 27 november

Gampopa, verlichtende activiteiten — vrijdag 29 november

Inleiding tot het boeddhisme, om 20u — zaterdag 30 november

DECEMBER

Stille meditatie, om 20u — dinsdag 3 december

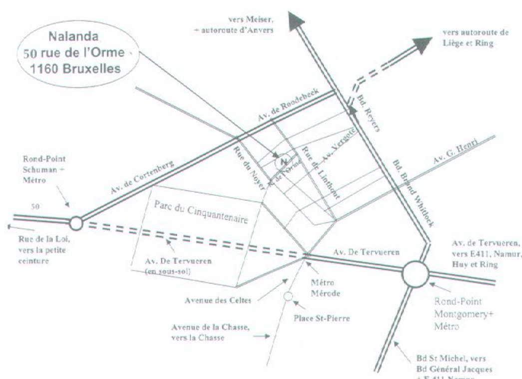
Onderricht: Meditatie van Tchenrezig, om 20u — woensdag 4 december

Dotezac, om 20u — vrijdag 6 december

Jurisprudentie, boeddhisme en het probleem van het gezag.

Meditatie van Tchenrezig, om 20u — woensdag 11 december

Meditatie van Tchenrezig, om 20u — woensdag 18 december

SAMENWERKINGS

VOOR ONDERRICHT

Onze instituten hebben in de loop der jaren samenwerkingsverbanden ontwikkeld die aanleiding geven tot het opzetten van regelmatige dharma-onderrichtingen op plaatsen in Nederland en België. Zij worden georganiseerd door mensen die onze instituten en onze Lama's goed kennen. Hun motivatie bestaat erin mensen ter plaatse in contact te brengen met de dharma. Daarnaast hebben verschillende bestaande culturele verenigingen sinds jaren de gewoonte een beroep te doen op onze deskundigheid om algemene voordrachten te verzorgen over de theorie en de beoefening van het boeddhisme.

AMSTERDAM

De Nederlandse Stichting Kagyu Rintchen Gyamtso Ling

Jan, Evelyne, Herman

Karen

alida

Maria Bruynzeel

Alvorens deze Stichting in 1991 werd opgericht, werden al lezingen georganiseerd door Robert Luckerhof en Faminda Breeuwsma in hun woning te Haarlem. Jamgon Kongtrul Rinpochee en de Lama's van Yeunten Ling hebben eind jaren tachtig ook op deze plaats onderricht gegeven.

Om de activiteiten in Nederland te formaliseren, werd op initiatief van Lama Karta in 1991 de stichting nieuw leven ingeblazen als zusterorganisatie van de centra in België.

De Nederlandse Stichting Kagyu Rintchen Gyamtso Ling werd opgericht met als doel: het boeddhisme in haar traditionele vorm kenbaar te maken aan het Nederlandse publiek en een dialoog tussen Oost en West te ontwikkelen met als inspiratiebron de inzichten en middelen die aangereikt worden door het boeddhisme.

Het huidige bestuur, sinds drie jaar in functie, bestaat uit:

- Jan van der Veer, voorzitter
- Frans Goetghebeur, vice-voorzitter
- Herman Waumans, secretaris/penningmeester
- Eveline Hakvoort, bestuurslid
- Alida Neslo, bestuurslid

De Lama's van Yeunten Ling geven regelmatig voordrachten in Nederland. Sinds de sluiting van Oibibio in Amsterdam, organiseert de stichting lezingenreeksen in Centrum De Roos, eveneens in Amsterdam. De belangstelling groeit.

Ook elders in Nederland zullen de activiteiten verder toenemen. Zo wordt in december 2002 een meditatie-weekend georganiseerd met Lama Karta in de buurt van Hilversum. Bij een verdere positieve ontwikkeling zal worden overwogen of een permanente locatie te realiseren is.

Verder is de Stichting intermediair ten behoeve van de Nederlandse leden en Kunchab-abonnees voor betalingen en informatie.

De lezingen zullen handelen over de volgende onderwerpen:

❶ **Theravada** (vrijdag 13 september)

Theravada betekent letterlijk *"Traditie van de ouderen"* en wordt vaak het *"boeddhisme van het Zuiden"* genoemd. Het is de enig overblijvende representant van de 18 oude boeddhistische scholen in India. Hoewel de nadruk wordt gelegd op ascese en het verzaken aan wereldse aangelegenheden en passies, onderkent theravada boeddhisme, naast ethiek en discipline, ook liefde en mededogen als essentiële deugden. Strikte naleving van kloosterregels samen met beoefening van mentale stabiliteit en meditatieve absorptie leiden tot verlichting.

VERBANDEN

❷ Mahayana en vajrayana (~~woens~~vrijdag 25 oktober)
Mahayana richt zich niet op individuele bevrijding maar op bevrijding van alle levende wezens vanuit liefde en mededogen. Deze altruïstische geestes-houding vormt de basis voor de beoefening van de zes perfecte deugden en meditatie op de leegte.
Vajrayana wortelt in mahayana en gebruikt meer gevorderde technieken om de verlichting te bereiken. Door eenvoudigweg de natuur van storende emoties te herkennen, bevrijden we ons ervan en worden ze getransformeerd zodra ze zich voordoen.

❸ De Prajnaparamitasoetra (vrijdag 13 december)
De Hartsoetra is de kortste en meest populaire uit de Prajnaparamitasoetra en werd uitgesproken door de Boeddha bij de tweede omwenteling van het Wiel van de dharma. Daarin legt hij de relatie uit tussen de verschijnselen en de leegte: *"Vorm is leegte. Leegte is vorm."*

❶ Meditatie: waarom en hoe? (zaterdag 7 en zondag 8 december)
Een intensief meditatie-weekend met Lama Karta in De Hoorneboeg te Hilversum. Voor het verblijf zijn er verschillende mogelijkheden:
a) 1-persoonskamer met douche en toilet, € 135 p.p.
b) 2-persoonskamer met douche en toilet, € 125 p.p.
c) 1-persoonskamer, € 110 p.p.
d) slaapzolder, € 90 p.p. (slaapzak meenemen)
In deze prijzen zijn inbegrepen: lunch (2x), diner, logies en ontbijt, koffie en thee tijdens de pauzes.
Het aantal plaatsen is beperkt (circa 50). Inschrijving gebeurt, door inzending van onderstaande strook, en in volgorde van betaling op rekening nummer 51.98.39.978 bij de ABN/AMRO van Stichting Tibetaans Instituut Kagyu Rintchen Gyamtso Ling te Baarn.
Meer info op http://tibetaans-instituut.org/nederlands/
of telefonisch op 035-642 0370 (na 19u).

De toegangsprijs bedraagt € 8. Aan het einde van de lezing kan men vragen stellen. Daarna is er gelegenheid om nog even na te praten in het Theehuis.

Deze lezingen vinden plaats in het Centrum de Roos: Vondelstraat 35, 1054 GJ te Amsterdam, tel. 020 689 00 81.
Centrum de Roos is gemakkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer vanaf het Centraal Station met tram 1, 2 of 5 (halte Leidse Plein). Vanaf het Amstelstation of Station Sloterdijk is de Roos bereikbaar met tram 12 (halte Overtoom).
Wie met de auto komt volgt op de ring van Amsterdam afslag S106, Oud-West-Centrum, Surinameplein, richting Centrum, Overtoom, 1e Constantijn Huygensstraat, Vondelstraat. Betaald parkeren kan in de buurt of in parkeergarage Byzantium, Tesselschadestraat 1G (zijstraat Vondelstraat, ingang Stadhouderskade). Vrij parkeren kan buiten de ringweg (en dan per tram naar het centrum).

Voor meer inlichtingen: Stichting Kagyu Rintchen Gyamtso Ling, Heemskerklaan 6, 3742 AL Baarn, tel. 035 642 03 70 (op weekdagen graag na 19u), fax: 035 543 26 16. De contactpersoon is Herman Waumans.

Betalingen voor Kunchab abonnement, lidkaart of giften kan men overmaken op rekening 51.98.39.978 van de ABN-AMRO te Baarn, met de gepaste vermelding.

Inschrijfformulier voor *Meditatie: waarom en hoe?*

Naam : ....

Adres : ....

....

Bereikbaar via : (tel., fax, e-mail) ....

Verblijfskeuze : □ a □ b □ c □ d **Aantal personen:** (allen zelfde keuze) ....

Totaal te betalen bedrag : € ....

Schrijft zich in voor het Meditatieweekend met Lama Karta op 7-8 december 2002, en zal het bovenstaande bedrag op rekening van de Stichting overmaken.
Gelieve deze strook op te sturen naar: Stichting Kagyu Rintchen Gyamtso Ling, Heemskerklaan 6, 3742 AL Baarn.

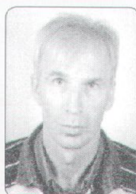
SAMENWERKINGS

VOOR ONDERRICHT

VORSTENBOSCH

Karma Eusel Ling

Ria
(? Ron)

Te Vorstenbosch - een klein plaatsje centraal tussen Eindhoven, Den Bosch en Nijmegen - heeft langzaam de tempel Karma Eusel Ling vorm gekregen.
Al vroeg trok het boeddhisme onze aandacht, maar er waren jaren nodig om te groeien naar de juiste mensen, de juiste plaats en relaties. Dit alles werd mogelijk gemaakt doordat de familie van der Valk een boerderij betrok, en woonhuis en veestal (potstal) tot twee woningen plus middenruimte verbouwde, samen met vrienden. Na zowat 5 jaar intensief samenwerken was het zo ver. De tempel werd gezegend door Lama Karta en kreeg de naam Karma Eusel Ling, tuin van het heldere licht, waar iedereen erg blij mee is.
Ondertussen lopen de andere lessen in het centrum ook voort. Tezamen met de ondersteuning van Lama Karta en de andere Lama's van Yeunten Ling, hopen we verder te groeien, dankzij Tibetaans boeddhistische richtlijnen, waar onze intensiteit naar uitgaat.
Ria Bello - Guus van der Valk

❶ **De drie benodigdheden op de weg** (dinsdag 8 oktober 2002, om 20u)

❷ **Concert van Lama Karta** (vrijdag 22 november 2002, om 20u)
Het concert vindt plaats te Nijmegen, Antonius van Paduakerk, Groesbeekseweg 96.

Informatie: De lezing vindt plaats te Karma Eusel Ling, Heuvel 1, 5476KG, Vorstenbosch, Nederland.
Tel.+31(0)413340320, e-mail: karma_eusel_ling@compaqnet.nl.

GAUME

↑
Luuk

U hebt zeker reeds dit kleine uithoekje van België ontdekt. In Kunchab nummer 4 van 2001 hebben wij u de activiteiten en de historiek van Gaume gepresenteerd. Het is nu het vierde jaar dat Lama Karta af en toe in ons midden vertoeft, onderricht geeft en de conferenties-debatten animeert, à rato van één het eerste jaar en twee in de daaropvolgende jaren. Vorig jaar hebben we, buiten de conferentie in de lente, een meditatieweekend in Orval georganiseerd. Deze twee dagen, die we in de kalmte en het buitengewone kader van de abdij doorbrachten, in het inspirerende en opgeruimde gezelschap van lama Karta, werden door alle deelnemers als een uitzonderlijk geschenk ervaren. Na dit weekend hebben we de wens van iedereen aangevoeld om dit ingeslagen pad verder te bewandelen. Daarom werden weer twee conferenties georganiseerd: één in de lente en één in het najaar. Lama heeft tevens aanvaard opnieuw een weekend gewijd aan meditatie te leiden. Om een groter aantal mensen de mogelijkheid tot deelname te geven zal dit jaar het weekend elders plaatsvinden.
Het zaad van de dharma werd in Gaume gezaaid. Mogen de gedachten over vrede, geweldloosheid en verdraagzaamheid die van de Dalai Lama vervoegen, samen met die van zovele politieke en spirituele leiders in deze wereld, en dit voor het geluk en de bevrijding van alle wezens.
De onderlinge afhankelijkheid als basis van alle fenomenen (18 oktober, om 20u)

Brug der Wijsheid

KORTRIJK

Regelmatig kregen wij in onze regio vragen over het boeddhisme. Daarom dachten we dat het nuttig kon zijn om lezingen te organiseren. Niet alleen Kortrijk en omgeving, maar de hele provincie zou er baat bij kunnen hebben. Zo ontstond het idee om 'Brug der Wijsheid' op te richten. Een culturele vereniging onder leiding van Lama Karta, die mensen wil laten kennismaken met het boeddhisme en hen inspireren om het boeddhisme in praktijk te brengen in hun dagelijkse leven. Dit zal vooral gebeuren via voordrachten met eenvoudige raadgevingen die iedereen in het leven kunnen helpen, welke ook hun overtuiging of religieuze traditie is. Zo hopen we ook bij te dragen aan de inspanningen die overal ter wereld worden gedaan om vrede, wederzijds begrip en enthousiast mededogen te bevorderen.
Voor 2002 kunnen we reeds een voordracht en een concert aanbieden:

❶ Leren omgaan met storende emoties (maandag, 28 oktober 2002 om 20u)
Emotioneel volwassen worden is een belangrijke opdracht in dit menselijk leven. Al te vaak komen we in dezelfde emotionele valkuilen terecht. Deze gewoontepatronen dringen soms diep door in ons wezen en overvallen ons meestal tegen ons gezond verstand in. In boeddhistische teksten spreekt men dan ook van 'gif' en 'innerlijke vijand'. De manier waarop wij meestal met deze vijand omgaan, beperkt onze vrijheid als mens. In het boeddhisme is er sprake van verschillende subtiele en bedreven methodes om onze emoties te transformeren en te gebruiken als hulpmiddel op weg naar de bevrijding. Want door de ware natuur van onze emoties te herkennen, creëren we ruimte en inzicht, en ervaren we ze als het begin van wijsheid.
Onderricht door Lama Karta. Tijdens de pauze is er gelegenheid om iets te drinken en daarna kan men vragen stellen.
Plaats: De Oude Dekenij, St. Maartenskerkhof 8, Kortrijk in lokaal 1 om 20u
Toegangsprijs: € 5 - Iedereen is welkom.

❷ Mystieke gezangen uit Tibet: een concert met Lama Karta
(dinsdag, 26 november 2002 om 20u)

De sereniteit van de gezangen en de diepzinnige betekenis van de teksten ontroeren de luisteraar : ze komen immers recht uit het hart van het boeddhisme. Lama Karta zal ook uitleg geven over de betekenis van de gezangen en de plaats van sacrale muziek in het boeddhisme.
Plaats: Sint-Maartenskerk, Grote Markt Kortrijk
Toegangsprijs: € 12
Na het concert is er gelegenheid om iets te drinken in het parochiaal centrum. Dit concert is een samenwerkingsverband met de werkgroep oecumene en interreligieuze dialoog Kortrijk, p.a.Huis van Vrede, Marksesteenweg 52, Kortrijk.
Info en kaartverkoop:
- De Cultuurwinkel Kortrijk, Schouwburgplein 14
  Tel. 056 23 98 55, fax 056 23 98 58
- FNAC winkels en Ticket FNAC: 0900-00600 (€ 0.45/min)
- Secretariaat 'Brug der Wijsheid'

Voor meer inlichtingen: secretariaat 'Brug der Wijsheid', Hullekenstraat 5, 8510 Marke, tel / fax 056 204 124, e-mail: brug.der.wijsheid@freeweb.be

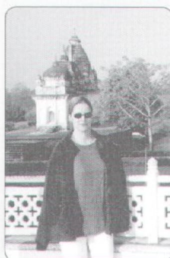

SAMENWERKINGS

VOOR VOORDRACHTEN

LEUVEN

Katholieke Universiteit Leuven

Voor een instituut als de Katholieke Universiteit Leuven is het boeddhisme een onderzoeksdomein en ook een college. Het wordt bestudeerd en gedoceerd, gewoonlijk vanuit een bepaalde discipline, zoals sociologie, theologie, filologie, ... Bovendien wordt boeddhisme in deze context gewoonlijk begrepen als Aziatisch boeddhisme.

Dit neemt echter niet weg dat ook vanuit de universiteit een groeiende belangstelling bestaat voor het westers boeddhisme, met name de boeddhistische gemeenschap hier.

Bij de organisatie van het Leuvens colloquium "Buddhism. Schools and Sects" in 2000 bijvoorbeeld, kon de visie van een insider, in casu de voorzitter van de Unie van Boeddhisten in België, niet ontbreken.

Enkele maanden geleden kwam vanuit het Dondeynehuis de vraag om voor jonge studenten een inleiding te geven over het boeddhisme, met bijzondere aandacht voor het boeddhisme in Europa vandaag. Ook nu weer bleken de bibliotheek van het Tibetaans Instituut en de medewerking van Frans Goetghebeur voor de kennis van de situatie van het boeddhisme in Europa cruciaal, om zo een evenwichtig beeld te krijgen van de organisatie en de specifieke problematiek van boeddhistische groeperingen hier.

Wij hopen van harte dat deze positieve samenwerking ononderbroken kan worden voortgezet.

Dr. Ineke Van Put, docent Japanse Godsdiensten KULeuven.

BRUSSEL

Vrije Universiteit Brussel

De niet-dogmatische levensbeschouwelijke benadering kan de grondslag vormen voor wijsgerig wetenschappelijk werk. Als bijdrage aan het interlevensbeschouwelijk onderzoek aan de VUB worden de interacties tussen boeddhisme en humanisme bestudeerd.

Een eerste neerslag is te vinden in het bijzonder themanummer *Boeddhisme en Humanisme/Bouddhisme et Humanisme*, in Kunchab Magazine (4/1999). Op basis hiervan zou aan de VUB vervolgens de lezingencyclus *Humanisme en Boeddhisme* worden georganiseerd, als voorbereiding voor een meer omvattend project, georganiseerd tijdens het Millenniumjaar.

Jarenlange theoretische en praktische vorsing resulteren uiteindelijk in de eerste nationale conferentie van de Boeddhistische Unie van België, georganiseerd aan de Vrije Universiteit Brussel. Het werd een conferentie waaraan ook de belangrijkste officiële institutionele humanistische structuren in België, zoals de Unie Vrijzinnige Verenigingen (UVV), het Humanistisch Verbond (HV) en het Centre d'Action Laïque (CAL), zouden participeren.

Gezien de nauwe interactie en cultuur-historische band tussen de VUB en de ULB werden de resultaten van het onderzoek eveneens gebracht in het Centre de Recherche Interfacultaire Espaces et Sociétés, het interfacultair onderzoekscentrum van de ULB waaraan de meest toonaangevende centra van de Université Libre de Bruxelles, zoals onder meer het Centre d'Antropologie Culturelle (dir. Pierre de Maret, rector ULB) participeren.

Volgend uit het voorafgaande werk wordt in nauwe interactie met de Boeddhistische Unie van België (en haar voorzitter, Frans Goetghebeur), evenals

met de Boeddhistische Unie van Nederland (Johan Niezing, professor emeritus VUB en tevens voorzitter van de BUN), waartussen een sterke band bestaat, de Europese dimensie onderzocht waarvoor Brussel en de VUB (Ben Van Camp, rector) klaarblijkelijk gelden als een geschikte locatie voor ontmoeting.

Voor verder onderzoek op interlevensbeschouwelijk vlak, speelt het boeddhisme een belangrijke rol ondermeer via het project *'Het Interlevensbeschouwelijke in Perspectief / La recherche intertradition en perspective'*, georganiseerd in 1997 aan de VUB, waaraan boeddhisme (Lama Karta & Frans Goetghebeur), humanisme (Hubert Dethier), islam (El Moudn i & Omar Van Den Broeck), jodendom (rabijn Guigui & Michel Laub), orthodox christendom (Adamakis de Réghion), geparticipeerd hebben en dit onder leiding van ondergetekende, verantwoordelijk voor het comparatief onderzoek.
Marc Campine, wetenschappelijk onderzoeker aan de Vrije Universiteit Brussel en lid van de Raad van Bestuur van het Humanistisch Verbond.

Moritoen

BRUGGE

Moritoen is een Brugse vormingsinstelling met meer dan regionale uitstraling. Sinds 1968 actief, eerst gedragen door vrijwilligers, later ondersteund door het Ministerie van Cultuur. De naam verwijst naar de Brugse dichter Jan Moritoen, verbonden aan de familie Gruuthuuse. Moritoen biedt een waaier van activiteiten aan, waarbij gestreefd wordt naar eenheid van culturele, persoonlijke, creatieve en spirituele aspiraties van elke mens.

In het programma-aanbod onderscheiden we twee grote luiken. In het luik 'cultuur' is er aandacht voor kunst-, muziekgeschiedenis, filosofie, religie en literatuur maar ook tuin-, internet-, fotografie en kalligrafiecursussen komen ruim aan bod naast thema's uit de socio-politiek actualiteit. In het luik 'persoonsvorming' ligt het accent op de persoonlijke en emotionele ontwikkeling. Sedert vele jaren is er een intense en zeer vruchtbare samenwerking tussen Moritoen en het Tibetaans Instituut Karma Sonam Gyamtso Ling. Het persoonlijk contact en het onderricht van de lama's zijn veel meer dan enkel een intellectuele kennismaking, maar laten telkens iets zien en voelen van een inspirerende traditie. Telkens wordt, in overleg, gezocht hoe de eeuwenoude wijsheid en praktijk van het boeddhisme ons westerlingen kan verrijken, inspireren, doen nadenken.

Tientallen onderrichtingen werden ondertussen gegeven. Over ethiek, geestelijke gezondheid, mannen en vrouwen, emoties, stervensrituelen, liefde en begeerte, de meditatiebeoefening, de geest, de rol van de leraar, ... Lama Karta en Lama Zeupa werkten ook mee aan een Moritoencolloquium (over 'Zelfontplooiing en spiritualiteit') of waren deelnemer aan Samenspraken (over 'Boeddhisme en psychoanalyse').
Jan Temmerman, stafmedewerker.

Moritoen vzw, Lange Vesting 112, 8200 Brugge, tel. 050 454 000, fax 050 454 001, info@moritoen.be, www.moritoen.be (in voorbereiding)

SAMENWERKINGS

VOOR VOORDRACHTEN

Geplande voordrachten bij Moritoen over *De dharma van Benedictus*

- maandag 23 september: Benadering door Lama Karta.
- maandag 30 september: Benadering door pater Michel, een benedictijn.
- maandag 7 oktober: Leesgroep.

Deze drie avonden betreffen het bovenvermeld boek en hebben de bedoeling om op een actieve manier kennis te maken met de zoektocht van het boeddhisme en het christendom.

GENT Vlied

In onze bekommernis om een breed scala van visies i.v.m. zingeving aan te bieden zonder iets op te dringen, zijn we tot een vruchtbare samenwerking met het Tibetaans Instituut gekomen.
Met het oog op de groeiende belangstelling voor het boeddhisme in het Westen willen wij ook aandacht hebben voor dit fenomeen en wij willen de geïnteresseerde leek mogelijkheden bieden om meer te weten te komen over het boeddhisme.
De voordrachten van de lama's leveren hier een zeer belangrijke bijdrage toe. Ook de manier waarop zij op de vragen van het publiek ingaan geeft een interessant voorbeeld van interculturele dialoog.

❶ Vlied bezoekt het Tibetaans Instituut in Schoten (zondag 15 september)

❷ De vier edele waarheden (vrijdag 4 oktober)

"De vier edele waarheden" bevatten de leringen die de Boeddha gaf nadat hij de verlichting had bereikt.
Lama spreekt niet alleen over lijden, maar ook over karma, het bestaan in afhankelijkheid, leegte en de verlichting. Een inzicht in deze kernbegrippen helpt om het boeddhisme wat grondiger te leren kennen! Zo is geweldloosheid bijvoorbeeld gebaseerd op het inzicht dat alles en iedereen onderling afhankelijk zijn. Begeleiding: Lama Karta

❸ Leven, sterven en geboren worden (maandag 18 november)

Het leven en het sterven vormen twee tussenliggende en voorbijgaande periodes. Hoe kun je die periodes best doormaken? Wat staat er ons te doen tijdens het leven? Heeft dit iets te maken met het onomkeerbaar moment van de dood?
Na de dood doet men verschillende ervaringen op. Om die reden wordt er in het boeddhisme steeds gewezen op het belang van het je vertrouwd maken met de dood en met wat daarna gebeurt. Over de tussenliggende periode van de "wording" is veel bewaard gebleven uit het onderricht van de Boeddha. Na de dood word je uiteindelijk door de "wind van het karma" in de richting van een wedergeboorte gestuurd die overeenstemt met wat je bent. Ongeveer 80 % van de westerse mensen sterven in een ziekenhuis. Anderen sterven in de geforceerde eenzaamheid van de zelfmoord of in de hel van een oorlog. Op school leren we dat voor een aantal van onze filosofen, waaronder Socrates en Montaigne, filosoferen in feite betekent "leren te sterven". Wat leert het boeddhisme ons hierover? Begeleiding: Lama Karta

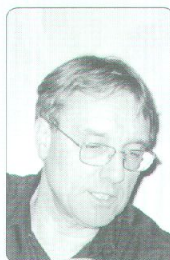
❹ Meditatie en concentratie (maandag 9 december)

Lama Tashi Nyima heeft sinds vele jaren samen met Lama Karta en Lama Zeupa de verantwoordelijkheid over de onderrichtingen in verband met boeddhisme die in het Tibetaans instituut plaatsvinden.
Waar wij ons ook dagelijks mee bezighouden, iedereen is erbij gebaat als er vanuit een zekere gemoedsrust wordt gehandeld. De ervaring leert ons dat alles wat met onvrede of misnoegen wordt ondernomen niet leidt tot de gewenste resultaten. Zowel in het onderwijs, in familieverband of in zaken zal de uitwerking ervan weldadig zijn. Het kunnen mediteren is niet voorbehouden aan de mystici of aan ver ontwikkelde spirituele mensen... Iedereen mag en kan mediteren. Begeleiding: Lama Tashi Nyima

Diederik Thuyn, Vlied vzw, Papegaaistraat 69, 9000 Gent, tel.: 09 269 10 70

Elcker-ik

ANTWERPEN

Sinds het voorjaar 1997 organiseert de Volkshogeschool Elcker-ik Antwerpen in het kader van haar programma-aanbod rond zingeving, lezingen en cursussen over boeddhisme en dat in nauwe samenwerking met het Tibetaans Instituut. De samenwerking is er tot op de dag van vandaag een van openheid en wederzijds respect. Een dialoog waarin de wereld- en levensvisies van oost en west niet tegenover mekaar geplaatst worden, maar veeleer gewerkt wordt aan convergentie en toenadering. De beste barometer is uiteraard het publiek dat steeds in groten getale opkomt omdat het ervaart dat de lezingen en onderrichtingen geen dogmatisch eenrichtingsverkeer zijn, maar wel integendeel een vriendelijke uitnodiging tot een vorm van levenskunst waarin tevredenheid het haalt van kwaadheid. Wat in de lezingen en aansluitende gesprekken geleerd wordt is ook vaak praktisch toepasbaar en inzetbaar in het eigen leven. "Je hébt er echt iets aan" hoor je heel wat cursisten zeggen.

Frank Van Dael, Elcker-ik, Breughelstraat 31-33, 2018 Antwerpen, tel.: 03 218 65 60

❶ Einstein en Boeddha (2 vrijdagen: 20 en 27 september van 10u tot 12u)

In de eerste sessie krijg je van Frank Van Dael de nodige duiding en inzichten in een aantal wetenschappelijke (natuurkundige) concepten. Ook worden een aantal recente sleutelfiguren uit de moderne wetenschap gesitueerd. In de tweede sessie zullen lama Zeupa en Frans Goetghebeur op basis van deze concepten boeddhistische inzichten en reflecties in dit verband uiteenzetten. Een bescheiden maar verrijkende bijdrage tot het debat over religie en/of wetenschap en de vraag of de beide benaderingen elkaar noodzakelijkerwijze uitsluiten. Op het einde van de tweede sessie kan met beide sprekers van gedachten gewisseld worden.

❷ De dharma (vrijdag 25 oktober van 10u tot 12u)

"Dharma" staat voor "weg", "correctie", "transformatie". Vaak wordt het vertaald als "religie" wat aanleiding geeft tot vele misverstanden. Een goed inzicht in dit begrip is welkom als we de dialoog tussen onze eigen christelijke cultuur en de boeddhistische willen aangaan. In deze lezing vernemen we wat boeddhisten verstaan onder dat merkwaardige woord "dharma". De lezing is tevens een goede voorbereiding op de cursus "De dharma van de H. Benedictus" vormt een degelijke kennismaking met het boeddhisme en de aanleiding tot dieper inzicht in wat de Boeddha gezegd heeft. Begeleiding: Lama Zeupa.

SAMENWERKINGS

VOOR VOORDRACHTEN

❸ De dharma van Benedictus: boeddhisme, christendom en de spirituele zoektocht. (3 vrijdagen: 15, 22 en 29 november van 10u tot 12u)
Sinds de zesde eeuw beheerst de regel van Sint-Benedictus het christelijke kloosterleven. Ook vele leken maakten het tot de inspiratiebron van hun leven. Boeddhistische monniken en nonnen raakten geïntegreerd door de overeenkomsten met hun eigen traditie. We lezen en bespreken passages uit het boek dat ze daarover schreven en waarin ze vanuit persoonlijke ervaringen en zorgvuldige vergelijkingen onthullen hoe de ene traditie de andere nieuw leven kan inblazen. De lezing van lama Zeupa op vrijdag 25 oktober is een zinvolle inleiding op deze reeks. De vraag over het belang van spiritualiteit voor mensen van vandaag komt aan bod tijdens gesprekken op basis van de leeservaringen van eenieder.
Begeleiding: Frans Goetghebeur en Frank Van Dael

De dharma van Benedictus: boeddhisme, christendom en de spirituele queeste, Patrick Henry - 222 pagina's - prijs: € 18,90 - ISBN 90 74815 69 3, Kunchab.

LUIK **Dialogue Interreligieux Monastique**

De positieve contacten tussen gelovigen van verschillende religies is een belangrijke factor ter bevordering van de vrede tussen alle mensen. Paus Johannes Paulus II droeg die bezorgdheid in zijn hart wanneer hij tien jaar geleden de verantwoordelijken van verschillende religies in Assisi bijeenriep. Tezamen de vrede opbouwen, de waarheid zoeken, dit kan op vele manieren gebeuren: in goed nabuurschap leven, solidariteitsacties delen, spirituele uitwisseling toepassen. Aan dit laatste geeft de D.I.M. (Dialogue Interreligieux Monastique) de voorkeur. Het monnikenwezen op zichzelf, of het nu oosters of westers is, biedt een vruchtbare ruimte omdat de punten van overeenkomst in de manier van leven talrijk zijn. Deze dialoog vindt plaats in een gedeelde gastvrijheid, een intense en diepe maar punctuele ervaring; een christelijke monnik die in een zen-klooster leeft of een boeddhistische Japanse monnik in zijn gemeenschap ontvangen: het blijft een hele gebeurtenis. Maar men moet zo ver niet gaan om elkaar te ontmoeten, vermits Tibetaanse Lama's onze buren geworden zijn.
Al verscheidene jaren gaan monniken en zusters van de benedictijnen, trappisten, én boeddhisten bij elkaar op bezoek: aanvankelijk korte bezoekjes om het terrein te verkennen, vervolgens uitwisseling van bedenkingen over de kloosterwaarden, en de gelegenheid om de Dalai Lama in Yeunten Ling te ontmoeten.
Er werd een interreligieuze dag van gebed in de geest van Assisi georganiseerd: een pelgrimstocht die de monniken en sympathisanten van de kathedraal van Huy naar het Instituut Yeunten Ling bracht. Lama Karta was een van de genodigden bij de jaarlijkse vergadering van de Europese D.I.M. in het Trappistenklooster van Zundert (NL) in 2000.
Wederzijdse waardering en vriendschap creëert een band die alleen maar hechter kan worden. Deze ontmoetingen zijn zeker niet de laatste.

Zuster Bruno-Marie Collin O.S.B., Abbaye de la Paix Notre-Dame, Boulevard d'Avroy 54 B, 4000 Liège (Belgique), tel. 04 220 52 73, fax 04 223 35 80 e-mail: abbaye.pnd@swing.be

VERBANDEN

Commissies voor de interreligieuze monastieke dialoog

Het monastieke leven vormt een brug tussen de religies; de publicatie door Kunchab van *De dharma van Benedictus* toont dit duidelijk.
Aan de oorsprong van dit werk ligt een bespiegeling over de regel van de Heilige Benedictus door boeddhisten, leken en monniken die in 1996 deelnamen aan de eerste ontmoeting in Ghetsemane, een trappistenklooster in de VSA en de evenpool van de Europese DIM.(*) Dankzij Kunchab, hebben Franstaligen en Nederlandstaligen, monniken en leken, christenen en boeddhisten nu een directe toegang tot dit werk. Werd deze brug niet gebruikt door de reizigers komende van beide oevers? Deze "heen en terugreis" illustreert mooi de relaties die de verantwoordelijken van de Tibetaanse centra en de Belgische Dim verbinden: de openheid naar datgene dat beleefd wordt door de anderen concretiseert zich in wederzijdse bezoeken, uitnodigingen en deelname aan gemeenschappelijke activiteiten. Denken we maar aan het laatste bezoek van de Dalai Lama in Huy en het gebaar voor vrede op 24 januari 2002 in Brussel. Samenwerking en wederzijdse gedachtewisselingen worden gemotiveerd door de diepgaande overtuiging dat "het religieus geloof de vrede inspireert, de solidariteit aanmoedigt, gerechtigheid bevordert en de vrijheid ondersteunt." (Johannes-Paulus II, toespraak tot de plenaire Vergadering van de Pontificale Raad voor de Interreligieuze Dialoog, op 9 november 2001). Vele veranderingen in de wereld hangen af van ons engagement om hier en nu betere boeddhisten en christenen te zijn.

Zuster Bruno-Marie Collin O.S.B.

(*) Dialogue Interreligieux Monastique: internationale commissies van benedictijner en cisterciënzer monniken en nonnen die ijveren voor de bevordering van de dialoog tussen monniken van verschillende religies en meer specifiek op het niveau van de spirituele beleving.

CHARLEROI

Alles startte met een suggestie: "Waarom inviteert u lama Karta niet in Charleroi?" Deze suggestie werd onmiddellijk opgevolgd en in daden omgezet. Alles wordt klaargemaakt en we kunnen Lama op een mooie plaats ontvangen: een cultureel centrum met hoge waarde, *"Le grenier de Molière"*.
De dagen gaan vlug voorbij; we zijn reeds de zevende november 2000 en de zaal is buiten verwachting volzet! Charleroi heeft het rendez-vous niet gemankeerd. De lezing "Inleiding tot het boeddhisme" kent een formidabel succes en de aanwezigen vragen ons reeds: wanneer is de volgende ontmoeting?
Er wordt een tweede uitnodiging verzonden die door Lama wordt aanvaard. Weer gaat de conferentie door in het fabuleuze kader van de "grenier".
De avond van 30 april zijn we nog talrijker aanwezig. Lama onderhoudt ons over het thema: "De meditatie, hoe en waarom?" en zal later, met het geduld en de vriendelijkheid die hem eigen zijn, de nodige tijd uittrekken om met iedereen te praten en zijn laatste boek *Champs pur et champagne* te signeren.
De interesse voor het boeddhisme groeit constant en iedereen kijkt reeds uit naar een derde rendez-vous met Lama. Dit keer ontvangen wij hem in de grote zaal van het stadhuis van Charleroi om een conferentie bij te wonen die de titel "Emoties, vriend of vijand?" draagt en die doorgaat op 8 october 2001.
Elke conferentie kende een onvoorstelbaar succes. Wij hadden het geluk een aandachtig, enthousiast publiek te ontmoeten en een spreker te ontvangen wiens kwaliteiten door iedereen gekend zijn. Wij hopen dat, gezien de grote interesse die de Karolingers betonen voor de oosterse en Tibetaanse wijsheid, deze ontmoetingen niet zonder gevolg zullen blijven!

AANWEZIGHEID

OP HET TERREIN

Op regelmatige basis wordt deelgenomen aan internationale congressen, seminars op universiteiten, professionele opleidingen en initiatieven i.v.m. dialoog en vredeswerking. Om een idee te geven van de veelvuldigheid vermelden we wat op dit ogenblik gepland is:

- **Aix-en Provence:** Voordracht tijdens het congres georganiseerd door de Universiteit van Aix-en-Provence en l'Observatoire du Religieux over het thema *"Les bouddhismes face à la laïcité"*.
- **Charleroi:** *"La vie monastique dans le bouddhisme":* voordracht in het kader van een cyclus georganiseerd door de Faculté Ouverte des religions et Humanismes laïques.
- **Leuven:** *Het boeddhisme en het Westen.* In het kader van het vak Wereldgodsdiensten (eerste kandidatuur Godsdienstwetenschappen K.U. Leuven).
- **Boom:** deelname aan een congres over *intercultureel onderwijs* met een atelier over boeddhisme.
- **Antwerpen:** permanente en actieve deelname aan de dialoog tussen de religies en levensbeschouwingen die uiteindelijk aanleiding heeft gegeven tot het ondertekenen van een *oproep tot vrede op het stadhuis van Antwerpen.*
- **Brussel:** een avond ingericht door "Les Voies de l'Orient" onder het thema *"Het doopsel en de toevlucht"*.
- **Brussel:** naast de inspanningen die gebeuren binnen het kader van de BUB *(Boeddhistische Unie België)* loopt er een project waarbij de ontmoeting wordt nagestreefd tussen de nationale verenigingen van boeddhistische centra die binnen het kader van de Europese gemeenschap actief zijn. Dit wordt misschien de aanleiding voor het oprichten van een EFNBA *(European Federation of National Buddhist Associations).*
  Het doel is steeds hetzelfde: personen en organisaties die bereid zijn samen te werken ook samen te brengen en dit om de dharma nog beter te dienen.
- **Brussel:** Het lanceren van een studiegroep *Boeddhisme en cognitieve wetenschappen* met de bedoeling een groot congres te organiseren dat zich zou richten tot psychologen, therapeuten, psychiaters en wetenschapslui.
- **Luik-Brussel-Antwerpen-Kortijk-Gent-Tienen:** tussenkomsten binnen het kader van een curriculum dat gevolgd wordt door personen die later werkzaam zullen zijn in de departementen *palliatieve zorgverlening* van de universitaire hospitalen, PHA en solidariteit voor het gezin.
- **Lantin-Andenne:** *gevangenisbezoeken* op uitnodiging van de directie of van gevangenen.
- **München-Luxemburg-Nijmegen-Kortrijk:** *concerten van mystieke gezangen* door Lama Karta.
- **Villers-la-Ville:** concert binnen het kader van de *"La nuit des chœurs"* 30 en 31 augustus 2002, in de ruïnes van de abdij van Villers.
- **Nederland en Frankrijk:** voorbereiding van *televisie-uitzendingen* over thema's en personen die verband houden met de activiteiten van onze centra.
- **VRT:** in een reeks van negen radio-uitzendingen onder de titel *'Vlaanderen voor de leeuwen'.* Een presentatie van een boeddhist in Vlaanderen.

KUNCHAB PUBLICATIES

Het fonds van Kunchab Publicaties genoot eerst bekendheid als gevolg van de culturele activiteiten georganiseerd door de Tibetaanse instituten van Schoten en Huy in België. Ondertussen heeft het zich ontplooid tot een uitgeverij waarvan de boeken door professionele verdelers in West-Europa worden verspreid. Boekhandelaars in Nederland kunnen terecht bij het Centraal Boekhuis en in Vlaanderen bestelt men bij Libridis.

Onze titels bestrijken een breed domein van boeken voor kinderen tot algemeen wetenschappelijke werken voor een geïnteresseerd publiek.

Onze eigen auteurs worden ook in het buitenland uitgegeven: **De Inleiding tot het boeddhisme** *van Lama Karta is inmiddels ook in het Frans, het Duits en het Spaans verschenen. Het boek is aan de vijfde druk toe en wordt door de boekhandelaar als een long-seller beschouwd. Het nieuwste boek van Lama Karta* **De weg van het vertrouwen** *is ondertussen verkrijgbaar.*

- *De geest, twee visies:* voor de eerste maal verschijnt in het Nederlandse taalgebied een grondige bijdrage over boeddhisme en neurowetenschappen, een onderwerp dat zovelen bezighoudt.

- *Boeddhisme voor beginners:* de meest gestelde vragen worden hier beantwoord in een heldere taal. Het werk werd geschreven door een boeddhistische non die al meer dan 25 jaar onderricht verstrekt en biedt een aangename en eenvoudige benadering van de boeddhistische weg.

- *De Tibetaanse kunst van het ouderschap* toont dan weer hoe liefde en zorgzaamheid kunnen bijdragen tot een heilzame omgeving voor het kind. Hoe beleven de ouders de periode voor de conceptie en tijdens de zwangerschap? Wat doen ze om de zuigeling de meeste kansen te bieden? Praktische raadgevingen voor al wie met kinderen te doen heeft.

- Kinderen vanaf 9 jaar kunnen nu ook dankzij *Het leven van de Boeddha* een aangenaam en mooi leesboek ter hand nemen. "Zij mogen weten dat geluk echt bestaat", vertelde Lama Karta aan een journalist.

- Dat Kunchab Publicaties de Nederlandse rechten heeft verworven voor het uitgeven van de tweede Mind and Life Conference is zeker een teken van groot vertrouwen vanwege de oorspronkelijke uitgever. In *Bewustzijn* ontspint zich een boeiend gesprek tussen de Dalai Lama en westerse wetenschapslui. De lezers komen in deze conversaties heel wat te weten over de kwaliteiten van ons helder bewustzijn, de slaaptoestand en de werking van de hersenen en van het geheugen. Ook *Emotionele Genezing* hoort bij deze reeks: een bijzonder spannend en vlot leesbaar boek.

- *Leegte en helderheid.* Uiteenzettingen over ons subtiel bewustzijn, over het antwoord op de vraag wat er overgaat van het ene leven naar het andere, en hoe je kunt filosoferen over dat vreemde begrip van de leegte.

- *De symboliek van Tibetaanse tempels:* een licht verteerbaar encyclopedisch werkje over de vele tekeningen, symbolen, kleuren en sculpturen die te vinden zijn in tempels.

KUNCHAB PUBLICATIES

- *De Boeddha spreekt,* een bloemlezing met authentieke uitspraken van de Boeddha. Dit geschenkboekje wordt wellicht een tijdloze publicatie.

- *Dharmakunst:* korte essays over de creatieve kracht van spiritualiteit. Een boek over verbazing, boeddhisme en het dagelijks bestaan. Trungpa Rinpochee verwijst hier naar creatief werk dat voortkomt uit de ontwaakte meditatieve staat en dat wordt gekenmerkt door afwezigheid van agressie.

- *De dharma van Benedictus:* een levendig boek over de monnik en de non in ieder van ons en de drang die mensen tegenwoordig voelen om een diep spiritueel leven te ontwikkelen.

- *Einstein en Boeddha, parallellen:* een hele waaier aan inspirerende uitspraken van westerse wetenschapslui en oosterse wijzen, waaruit een boeiende samenspraak tussen religie en wetenschap resulteert. De inleiding van dit boek vormt op zich al een interessante uiteenzetting over het onderwerp.

- *Raadgevingen uit het hart:* de Dalai Lama geeft hier eenvoudige raadgevingen die iedereen, ongeacht de overtuiging of de religieuze traditie, in het dagelijks leven kunnen helpen en inspireren.
  Leuke en wijze uitspraken in korte hoofstukken: een aanrader!

Kunchab Publicaties blijft, tussen de grote broers in de boekenwereld, resoluut een eigen weg op gaan. Met een rijk geschakeerd maar duidelijk geprofileerd fonds probeert Kunchab zo tegemoet te komen aan de toenemende behoefte aan goede informatie over het boeddhisme. Het is de bedoeling boeken uit te brengen die zelfs na enkele jaren niets aan belang en actualiteit hebben ingeboet.
Met zijn 40 titels heeft het Kunchab fonds zijn plaats in het veelkleurig landschap van publicaties over boeddhisme kunnen innemen en is het een vaste waarde geworden. De boeken raken in steeds bredere kring bekend. Het fonds beslaat een breed spectrum van boeken in verband met meditatie en wetenschap, met vertalingen van klassieke teksten en belangwekkende uiteenzettingen, inleidende werken of bloemlezingen voor een breed publiek, steeds geschreven door mensen met kennis van zaken.
We kunnen nu al verklappen dat Kunchab Publicaties voor nog meer verrassingen zal zorgen in de nabije en de verre toekomst. Een originele en pittige keuze zal een divers publiek van geïnteresseerden en specialisten, boeddhisten en niet-boeddhisten bedienen van belangwekkende bijdragen over de theorie en de beoefening van het boeddhisme.

Andere activiteiten op het vlak van publicaties:

- De laatste jaren werden verschillende bijdragen geleverd aan nieuwe handboeken die in het onderwijs gebruikt worden en waar gevraagd werd het standpunt van het boeddhisme te vertegenwoordigen.
- Als lid van de redactieraad van tijdschriften wordt zorg gedragen voor redactionele kwaliteit en authentieke verwoordingen van de boeddhistische benadering omtrent kwesties, vragen en thema's uit de actualiteit.
- Vooral in de Franstalige pers (in binnen- en buitenland) wordt op onze diensten een beroep gedaan om artikels te leveren over ecologie, onderwijs, geweldloosheid, interreligieuze dialoog, etc. Zo verschenen onlangs in *Samsara, La Libre Belgique, Reliures, Paroles du temps, La Pensée et les Hommes*, etc., recentelijk artikels.

Volgende meditatieteksten werden uitgegeven in het Nederlands:

- Tchenrezig
- Tchenrezig, korte versie
- Mahakala
- Sangyee Menla
- Een Schat aan Zegeningen (Korte praktijk van de Boeddha)
- Lofgebed tot Manjushri
- Voorbereidende oefeningen: ngeundro
- Shinee-Lhagtong & Mahamoedra

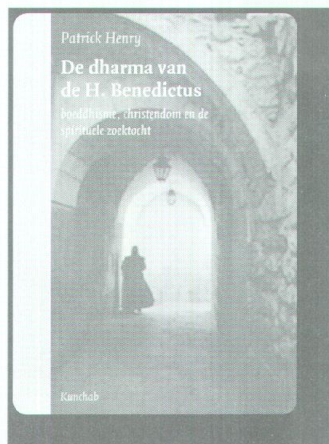
EEN NIEUWE PUBLICATIE!

Patrick Henry

De dharma van Benedictus

Boeddhisme, christendom en de spirituele queeste

Boeddhistische bespiegelingen over de Regel van Sint-Benedictus met een volledige vertaling van de Regel van Sint-Benedictus.
Nawoord door David Steindl-Rast, osb

formaat: 15 x 21 cm
222 pagina's
prijs: € 18,90
ISBN 90 74815 69 3

De Regel van Sint-Benedictus is het geheel van een aantal richtlijnen die het christelijke kloosterleven sinds de zesde eeuw hebben geleid. Zij die volgens de Regel leven - een Regel die het dagelijkse leven in een klooster richting geeft - beschouwen die als het fundament, de kern van hun leven en voelen een grote genegenheid voor de schrijver ervan: een monnik wiens nederigheid en uitzonderlijke inzicht in de menselijke natuur als legendarisch gelden.

De Regel heeft niet alleen monniken gefascineerd, maar ook leken. Boeddhistische monniken en nonnen raakten eveneens geïntrigeerd door de overeenkomsten tussen hun traditie en die van hun christelijke collega's.

Vier prominente boeddhistische leraren hebben de oorspronkelijke tekst onder de loep genomen: *Norman Fischer,* zenpriester en oprichter van de Everyday Zen Foundation, *Joseph Goldstein,* mede-oprichter van de Insight Meditation Society, *Judith Simmer-Brown,* hoogleraar en voorzitter van het Buddhist Studies Program aan de Naropa Universiteit, en *Yifa,* non in het Fo Guang Shan-klooster in Taiwan en faculteitsmedewerker aan de National Sun Yat-Sen University. Dit boek is het resultaat van hun gesprekken.

Aan de hand van persoonlijke gebeurtenissen, een levendig debat en aandachtige en zorgvuldige vergelijking onthullen ze, hoe de wijsheid van elke monastieke traditie de andere nieuw leven kan inblazen. Hun inzichten zullen niet alleen boeddhisten en christenen aanspreken, maar ook appelleren aan ieder die geïnteresseerd is in de oude kloosterdiscipline en wat die wellicht te bieden heeft aan een materieel oververzadigde en spiritueel verhongerde cultuur.

De Dharma van Benedictus bevat tevens de volledige vertaling van de Regel van Sint-Benedictus.

Patrick Henry was gedurende zeventien jaar hoogleraar religie aan het Swarthmore College, gespecialiseerd in het vroege christendom. Thans is hij uitvoerend directeur van het Institute for Ecumenical and Cultural Research aan de Saint John's Abbey and University in Collegeville, Minnesota. Hij is auteur van *The Ironic Christian's Companion: Finding the Marks of God's Grace in the World* en mede-auteur - samen met Donald Swearer - van *For the Sake of the World: The Spirit of Buddhist and Christian Monasticism.*

KUNCHAB PUBLICATIES

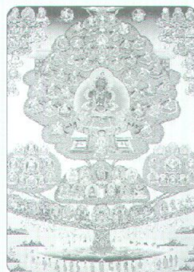
Inhoud van het boek *De Dharma van Benedictus*

EEN NIEUWE COLLECTIE CD's!

Een nieuwe collectie CD's 'Boeddhistische beoefeningen'
Er is veel vraag naar opnamen van de meest gebruikelijke rituelen in het boeddhisme. Ze worden gebruikt om thuis te oefenen, ofwel gewoon om ze te beluisteren.
We starten nog dit jaar met de opbouw een kwaliteitsvolle verzameling:

❶ NGÖNDRO: DE VOORBEREIDENDE OEFENINGEN

De recitatie van de algemene en bijzondere oefeningen.

- **Toevlucht in de Boeddha, de dharma en de sangha**
- **De algemene oefeningen: de vier overwegingen**
  - het kostbaar bèstaan als mens
  - de vergankelijkheid van alle fenomenen
  - karma: het verband tussen oorzaak en gevolg
  - het lijden en de beperkingen van samsara
- **Toevlucht en neerbuigingen:** om hoogmoed weg te werken
- **De mantra en meditatie van Dorjee Sempa:** zuivering van de spraak
- **De offergave van de mandala:** het verzamelen van verdienste en wijsheid
- **Goeroe yoga:** om de zegeningen van het contact met de leraar te bewerkstelligen
- **Opdracht van de verdienste**

Beschikbaar vanaf september 2002
Prijs: € 15

❷ DE AANROEPING VAN DE LAMA + DE HONDERDDUIZEND MANTRA'S

Het volledige meditatieritueel.

Beschikbaar vanaf oktober 2002
Prijs: € 15

❸ DRIE GODHEDEN UIT HET TIBETAANSE BOEDDHISME

De volledige meditatierituelen.

- **Tchenrezig**
- **Manjushri**
- **Tara**

Beschikbaar vanaf oktober 2002
Prijs: € 15

KUNCHAB PUBLICATIES

DE INFORMATICASPECIALISTEN

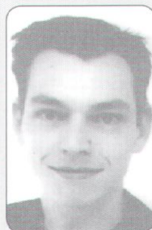
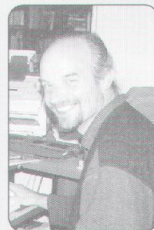
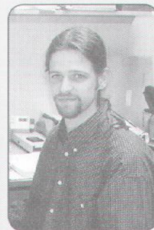
Wij kunnen ons gelukkig prijzen met de hulp van een aantal mensen die op het gebied van de informatica zeer goed onderlegd zijn. Dat is voor de dagelijkse werking van onschatbare waarde.

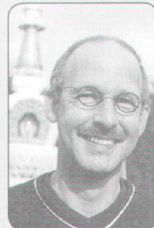
❶ Voor het verwerken van het ledenbestand, de abonnees, de inschrijvingen voor cursussen, en zo meer, werd een programma op maat gemaakt. In Schoten en Huy wordt het al een jaar gebruikt. In Brussel zijn we net van start gegaan. Zo zijn de centra aan elkaar gelinkt en beschikken ze alle drie over de meest recente informatie.

❷ Er lopen heel wat positieve reacties binnen in verband met onze website: aantrekkelijk, informatief, voortdurend aangepast aan de actualiteit. Zelfs inschrijvingen kunnen nu langs deze weg gebeuren. Mocht u, als gebruiker nog vragen of suggesties hebben, dan vernemen we die graag en bespreken we het met de webmaster.

❸ We bieden zelfs een E-shop aan. Zo kunt u van ver en van nabij onze publicaties bestellen en betalen. Deze website, kunchab.org, is eveneens verbonden met onze algemene site, met name tibetaans-instituut.org.

❹ Bij de opmaak van het magazine en de boeken zijn eveneens een aantal mensen betrokken die nauwe banden hebben met onze centra. Hun deskundigheid wordt erg op prijs gesteld.

LESSEN UIT NIEUWE MANAGEMENTSGEWOONTEN

Het Westen wordt niet alleen geteisterd door allerlei nare tendenzen (geweld, onzekerheid, armoede etc.), er zijn ook een aantal feiten - en boeddhisten zijn een beetje gespecialiseerd in het ontwaren van positieve gebeurtenissen en evoluties - die erop wijzen dat er nog altijd kans bestaat om uit het moeras te ontsnappen.

Deelnemers van de eerste cursus *Dharma & Management*, Yeunten Ling juli 2002.

In een tijd waarin de rijken de armen niet meer nodig hebben om nog rijker te worden, liggen de arbeidsrelaties helemaal anders en zijn de ondernemingsmodellen van firma's zoals ze vroeger bestonden al lang voorbijgestreefd. Een van de gunstige evoluties op dit vlak is wat primair leiderschap genoemd wordt, een nieuwe vorm van management, waarbij meer rekening gehouden wordt met soepele werkingsstructuren, netwerkende organisatievormen, teamwerk, consultatietechnieken, het aanspreken van de motivatie, de passies en de dromen van de werknemers, kwaliteitszorg en zo meer. Zonder op de commerciële toer te willen gaan, hebben onze instituten (en dit dankzij impulsen die vanuit Schoten worden gegeven) rekening gehouden met het belang van een vlotte en soepele werking. Hierbij wordt met name ingegaan op een zeer gevarieerde vraag voor dienstverlening vanuit scholen, culturele verenigingen, congrespromotoren: een budgetvriendelijk en tegelijkertijd kwalitatief hoogstaand aanbod van voordrachten, cursussen en seminars in verband met, ondermeer, opvoeding, therapie, palliatieve zorgen, waar de vorming en sensibilisatie zin voor verantwoordelijkheid bewerkstelligen.

Het instituut steunt op een brede basis van professionelen en vrijwilligers, en zijn werking - dat mag gerust gesteld worden - heeft een internationale uitstraling. Het zal erop aan komen in de toekomst flexibele organisatievormen te blijven hanteren, een voorzichtig en stapsgewijs groeiproces te blijven kiezen, overbelasting te vermijden en mensen aan te trekken die wat vrije tijd, kennis, goodwill en handigheid willen ter beschikking stellen om ervoor te zorgen dat het wonderlijke blijft gebeuren...

Een cultuur voor mensen van vandaag

De talrijke voordrachten (reeksen) die in de centra of op verplaatsing gegeven worden(1) hebben steeds te maken met wat mensen van vandaag als boeiend, nuttig of noodzakelijk ervaren.

In het boeddhisme ligt de nadruk op een antidogmatische benadering vande werkelijkheid, zonder daarom populistisch te worden. Het ethische ligt duidelijk 'in de markt' en ook wij gaan in op de roep naar zingeving, zonder evenwel een belangengroep of een zuil te dienen. Weten dat we allemaal onaf zijn en dat identiteit geen vaststaand feit is maar een groeiproces, ervan uitgaan dat kennis en inzichten tijdens de actie (en de meditatie) kunnen worden aangepast en/of getransformeerd, zijn enkele leidmotieven die een stempel drukken op de werkwijze die we kiezen. In die zin willen we vooral bijdragen leveren tot het stimuleren van een ontvoogdingsdynamiek die uit de kern van de samenleving en uit het binnenste van de individuen ontstaat.

Het cement van het boeddhisme

De vernieuwingen die in de centra doorgevoerd worden hebben dus niet alleen te maken met computer- of telefoonnetwerken, geïnformatiseerd 'klanten'-beheer, e-shop en dergelijke.(2) Het gaat hem ook over wat hierboven werd uiteengezet. Dergelijke transformaties kunnen eventueel dankzij het boeddhisme gebeuren. Ze zijn te danken aan het feit dat het boeddhisme niet verdeelt maar samenbrengt, geen waarheden opdringt maar aanzet tot dialoog. Het project dat we in Brussel onder de naam Nalanda instituut opzetten is hier een duidelijk voorbeeld van.

Waarom willen we in dit alles zoveel energie steken? Omdat de geschiedenis van onze culturen en samenlevingen sterk geëvolueerd is en specifieke eisen aan de mensen van vandaag oplegt. Een hele reeks vragen die vroeger niet bestonden zijn zeer actueel geworden: Welke openheid is er nodig om het onverwachte, het onaanvaardbare, het onbegrijpelijke aan te kunnen? Tot hoever gaat de grootmoedigheid in een multiculturele maatschappij? Moet opvoeding leiden tot nieuwsgierigheid en enthousiasme bij het ontdekken van wat nieuw is of tot het vastzetten van wat bestaat? Wat is de plaats van verdraagzaamheid, geduld, betrokkenheid in een maatschappij waar de tegenstellingen steeds meer verscherpen? Is de intermenselijke (of bijvoorbeeld interreligieuze) dialoog een kwestie van beleefd gedrag?

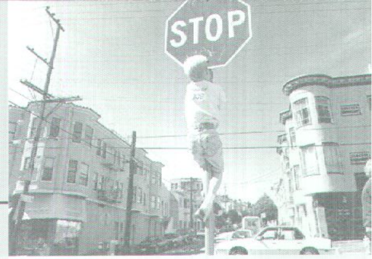
Wij zijn ervan overtuigd dat een gunstige economie niet noodzakelijk verstarring in de geest en het bewustzijn van de mensen uitsluit. De les van het boeddhisme heeft niet alleen verstrekkende gevolgen, maar is ook juist nu zo duidelijk van toepassing: echte groei en ontplooiing gebeuren pas als men zich weet te bevrijden van de hypnotische kracht van gedachten en overtuigingen, van de sluiers van storende emoties en het impact van onbewuste processen.

We hopen op een bescheiden wijze een bijdrage te leveren tot het bruto nationaal geluk van de mensen met wie we te maken hebben en aan wie we denken.

---

(1) Volgende thema's kwamen in het verleden o.a. aan bod:
- *Stilte in de storm*
- *Het verlangen naar wijsheid*
- *Boeddhisme in theorie en praktijk*
- *De twee aangezichten van de geest*
- *De rol van de geestelijke leraar*
- *Nagarjuna*
- *Boeddhisme voor mensen van vlees en bloed*
- *Boeddhistische ethiek*
- *Boeddhisme in het dagelijkse leven*
- *Emoties: een gesel of een zegen?*
- *De dood: gezel van het leven?*
- *Meditatie en actie*
- *De wijsheid, moeder van alle boeddha's*
- *De praktijk van de Boeddhistische meditatie*
- *Het Boeddhisme over arbeid en ethiek.*

(2) De resultaten van de werking kunnen zo in kengetallen en tabellen uitgedrukt worden. Enkele voorbeelden:
- onze website heeft meer dan 1.500 bezoekers per maand;
- de verkoop van boeken is met 60% gestegen;
- in Schoten maken op jaarbasis zowat 6.000 mensen gebruik van onze diensten. In Huy is dat een derde meer.

WERK OP DE PLANK

- De hele mandala bekijkend en al de activiteiten overschouwend zult u bij zichzelf denken dat alles goed draait in de centra en dat hebt u ook juist voor. Nochtans moeten we aan de toekomst denken: de eerste generatie boeddhisten worden stilaan oud-strijders en het roer zal moeten worden doorgegeven. Het is niet onverstandig zich in de organisatie daarop voor te bereiden.

- Voor wat de activiteiten van Kunchab publicaties betreft: de meeste vertalingen en correcties worden door professionele krachten verzorgd. De beste dharmavertalers zowel in Frankrijk als in Nederland werken voor de uitgeverij Kunchab en dat is een stevige garantie voor kwaliteit. Zij worden voor dit werk betaald volgens de in de branche geldende tarieven.
  Verder wordt heel veel werk door vrijwilligers gedragen. De professio-nalisering zal zich verder doorzetten om het hoofd te kunnen blijven bieden aan de vele opdrachten die het gevolg zijn van de groei en bekendheid.

- We willen u ook wel verklappen dat we op zoek zijn naar een sponsor en een manager om een algemeen informatief tijdschrift op te richten dat de actualiteit (filosofie, wetenschap, politiek, economie en religie) zou benaderen vanuit een spiritueel getinte visie. Mocht u een lichtje zien branden, aarzel niet voorstellen te doen. Wij zijn ervan overtuigd dat er niet alleen een "gat in de markt" is zoals men dat botweg zegt, maar dat er een grote nood is aan een dergelijk blad.

- Ten slotte blijft er toch nog ontzettend veel werk liggen in de centra. Iedereen die een paar uurtjes per week aan hulp zou willen spenderen is uiterst welkom.
  Het zal er ook op aankomen wat systematischer gebruik te maken van de hulp die reeds wordt aangeboden, vandaar deze beperkte enquête.
  Wij zouden alle mensen die zich geroepen voelen om wat te doen of reeds op regelmatige basis aangesproken worden, willen vragen onderstaande strook in te vullen. Het zal ons toelaten een overzicht uit te werken van de diensten waarop de centra mogen rekenen.

ALS U INTERESSE HEBT OM EEN HANDJE TOE TE STEKEN BIJ DE WERKING VAN HET INSTITUUT, VUL DAN HIET INSCHRIJVINGSFORMULIER OP DE VOLGENDE PAGINA IN EN FAX HET NAAR 03 685 09 91 OF STUUR HET OP NAAR:
TIBETAANS INSTITUUT, KRUISPADSTRAAT 33, 2900 SCHOTEN, BELGIË

Ondergetekende wil op de volgende wijze het centrum helpen:

☐ in Schoten ☐ in Huy ☐ in Brussel ☐ in NL (A'dam) ☐ voor de centra algemeen

Naam : ....

Adres : .... **Land :** ....

Tel : .... **GSM :** ....

Fax : ....

E-mail : ....

Beschrijf in het kort waaraan u denkt, hoe u die medewerking opvat, en welke professionele activiteiten u nu hebt, mocht dat het geval zijn:

....

....

....

....

Ik kan mij vrijmaken om te werken: ☐ thuis ☐ op het centrum

Voor een tijdsduur van: .... uren per week .... dagen per week voor volgende activiteiten:

☐ opzoekingswerk (citaten, artikels, boeken) voor het samenstellen van publicaties over bepaalde thema's

■ promotie bij ☐ de media ☐ het publiek ☐ boekhandels van Kunchab Publicaties

■ correctiewerk ☐ van brieven, artikels, voordrachten ☐ van boeken
in welke taal: ☐ Nederlands ☐ Frans ☐ Engels ☐ Duits ☐ ....

■ vertaling ☐ van brieven, artikels, voordrachten ☐ van boeken
vanuit het: ☐ Nederlands ☐ Frans ☐ Engels ☐ Duits ☐ ....
naar het: ☐ Nederlands ☐ Frans ☐ Engels ☐ Duits ☐ ....

■ redactiewerk ☐ van brieven, artikels, voordrachten ☐ van boeken
in welke taal: ☐ Nederlands ☐ Frans ☐ Engels ☐ Duits ☐ ....

■ koken ☐ op momenten dat het nodig is voor groepen etc. ☐ op regelmatige basis
en dit in het instituut van: ☐ Schoten ☐ Huy ☐ Brussel

☐ permanentie verzorgen in Brussel ☐ technische bijstand voor informatica in Brussel

☐ tekstverwerking op de computer in Schoten + klasseren en archiveren

☐ meereizen om een boekenstandje op te zetten wanneer er in het land voordrachten worden gegeven

☐ rondleidingen geven in het centrum in: ☐ Schoten ☐ Huy ☐ Brussel

☐ buitenwerk in de tuin of technisch werk in: ☐ Schoten ☐ Huy ☐ Brussel
soort werk: ☐ elektriciteit ☐ sanitair ☐ andere: ....

☐ andere vaardigheden of bijdragen waar ik kan voor instaan. Geef een korte omschrijving:

....

....

....

☐ het organiseren van cursussen over thema's die met het boeddhisme verwant zijn en een plaats zouden hebben in het aanbod in: ☐ Schoten ☐ Huy ☐ Brussel ☐ NL

☐ Ik bespreek graag de mogelijkheden mondeling met de verantwoordelijken van het centrum.

BELANGRIJK NIEUWS

Lidmaatschap, giften, schenkingen

Indien u materiaal, werkgerei, financiële middelen of andere zaken wenst te schenken aan het instituut kan dat op een officiële wijze gebeuren.
We zullen voortaan ook een register aanleggen over de objecten die zo aan het instituut worden overgemaakt.
Voor substantiële schenkingen kunnen we tevens een notariële akte laten opmaken.
Donateurs die een geldelijke gift willen doen die aftrekbaar is van hun belastbaar inkomen, vinden op pagina 55 wat de normale procedure is.

Een nieuwe e-mail service

Dit is het directe e-mail adres van onze drie centra:

- **Yeunten Ling in Huy:**
  yeunten-ling@skynet.be
- **Tibetaans Instituut in Schoten:**
  tibinst@skynet.be
- **Nalanda Instituut in Brussel:**
  institut-nalanda@skynet.be

Al wie af en toe wenst te worden herinnerd aan belangrijke activiteiten met een uitzonderlijk karakter mag ons zijn/haar e-mail adres bezorgen.
Wij zullen niet nalaten u regelmatig en vrijblijvend in te lichten over belangwekkend nieuws.
Vanaf de herfst zou deze nieuwe e-mail service in werking moeten treden.
Vertegenwoordigers van de media (radio, TV of kranten) mogen zich hier ook melden.

Inschrijvingsformulier voor de nieuwe e-mail service:

Naam : ....

Adres : ....

....

E-mail : ....

☐ is lid/abonnee van het instituut

☐ is geen lid/abonnee van het instituut

Gelieve dit formulier uit www.tibetaans-instituut.org op te halen en terug te sturen of dit document te gebruiken.

Hou deze pagina zorgvuldig bij indien u voor de eerste keer naar één van de drie centra zou afreizen.

Hoe bereikt u het instituut Yeunten Ling in Huy?

- *Met de auto* vanuit Brussel moet u ongeveer 50 min. rekenen. U neemt de autosnelweg Namen-Luik, afrit 8 Huy-Héron. Nu volgt u de wegwijzer Huy. In Huy neemt u bij de eerste verkeerslichten naar rechts, richting Hamoir. Vervolgens bij de tweede verkeerslichten links afslaan, richting Hamoir. Deze weg ongeveer 700 meter volgen; u passeert hierbij o.a. een Shell-station rechts van de weg. Even nadien ziet u aan de linkerkant een wegwijzer 'Institut Tibétain'. Hier links afslaan, in de rue Les Gollettes. Na ongeveer 500 meter wijst een bord 'Institut Tibétain' naar rechts. Vervolgens de tweede afslag naar links nemen: dit is een dreef met kastanjebomen, promenade St.-Jean L'Agneau. Deze dreef komt uit op de toegangsweg naar het instituut. U bent aangekomen!
- *Met de trein* neemt u Brussel-Namen-Luik en stapt u af in het station van Huy. Daar kan u de bus nemen of een taxi. U vraagt aan de taxichauffeur de speciale prijs voor het Tibetaans Instituut.

Hoe bereikt u het Nalanda Instituut in Brussel?

- *Met de metro* stapt u af aan het station Merode. U gaat te voet langs het Jubelpark aan de rechterkant en u neemt de Avenue de la Chevalerie. De tweede straat rechts op deze laan is de Olmstraat/rue de l'Orme.
- *Met de trein* stapt u af in het centraal station en neemt u de metro richting Hermann Debroux of Stockel. U stapt af aan het station Merode.
- *Met de wagen, als u uit het zuiden van het land komt:* via Square Montgomery neemt u de Tervurenlaan richting Centrum; ga niet in de tunnel maar draai aan het einde van deze avenue naar rechts en rijd langs het Jubelpark; neem dan de Avenue de la Chevalerie. De tweede straat rechts op deze laan is de Olmstraat.
- *Met de wagen, als u uit het noorden van het land komt:* afslag Ring vlak na Zaventem. Op de Cortenberghlaan gaat u ter hoogte van het Jubelpark naar links. De derde straat links is de Avenue de la Chevalerie, de tweede rechts is de Olmstraat.
- *Parking:* bij grote drukte kunt u uw wagen altijd kwijt in de buurt van het Jubelpark.

Hoe bereikt u het Tibetaans Instituut in Schoten?

- *Met de auto vanuit Antwerpen, Hasselt of Brussel* volgt u de Antwerpse ring richting Breda. Neem de afrit Deurne-Sportpaleis en draai rechtsaf. Volg de Bisschoppenhoflaan over een afstand van 1 km. Aan het kruispunt waar zich aan de rechterkant een Quick Drive-in bevindt, gaat u linksaf over de Hoogmolenbrug. Volg de Braamstraat tot aan het T-punt. Dan even links en onmiddellijk weer rechtsaf, de Leo Van Hullebuschstraat in. Aan het verkeersbord 'verboden in te rijden' linksaf. Nadien onmiddellijk rechts, en dan weer links en rechts. U bent in de Kruispadstraat!
- *Met de auto vanuit Breda* neemt u op de E19 de afslag St.-Job in 't Goor. Aan de verkeerslichten neemt u richting Schoten. Aan de derde verkeerslichten, na 6 km, volgt u de aanduiding Schoten Centrum-Noord, en daarna bij de derde verkeerslichten schuin naar links: Kruispadstraat 33.
- *Per bus:* In Antwerpen kunt u op het Rooseveltplein de bussen 60 en 61 op perron 9 en 10 nemen. Vraag naar de halte dichtbij de Kruispadstraat.

KALENDER

SEPTEMBER

Brussel	• Christendom, boeddhisme en de spirituele queeste, 9u30	**zaterdag 07**
Schoten	• Christendom, boeddhisme en de spirituele queeste, 15u	**zaterdag 07**
Huy	• Feest van het boeddhisme	**zondag 08**
Schoten	• Gampopa, de methode van de leraar	**maandag 09**
Brussel	• Gampopa, de methode van de leraar	**dinsdag 10**
Brussel	• Meditatie van Tchenrezig	**woensdag 11**
Schoten	• Meditatie van Tchenrezig	**donderdag 12**
Amsterdam	• Theravada	**vrijdag 13**
Huy	• Intensieve meditatie	**zaterdag 14 - zondag 15**
Schoten	• Stille meditatie	**maandag 16**
Brussel	• Stille meditatie	**dinsdag 17**
Brussel	• Onderricht: Karma	**woensdag 18**
Schoten	• Onderricht: Karma	**donderdag 19**
Antwerpen	• Elcker-ik: Einstein en Boeddha	**vrijdag 20**
Huy	• Intensieve yoga	**zaterdag 21 - zondag 22**
Orval	• Retraite	**zaterdag 21 - zondag 22**
Brugge	• Moritoen: De dharma van Benedictus	**maandag 23**
Brussel	• Meditatie van Tchenrezig	**woensdag 25**
Schoten	• Meditatie van Tchenrezig	**donderdag 26**
Antwerpen	• Elcker-ik: Einstein en Boeddha (10u)	**vrijdag 27**
Huy	• Toevlucht nemen, Lama Karta	**zaterdag 28**
Brugge	• Moritoen: De dharma van Benedictus	**maandag 30**

OKTOBER

Brussel	• Gampopa, de volledige verlichting	**dinsdag 01**
Brussel	• Meditatie van Tchenrezig	**woensdag 02**
Schoten	• Onderricht: Vier limietloze kwaliteiten	**donderdag 03**
Gent	• Vlied: De vier edele waarheden	**vrijdag 04**
Brussel	• Bonardel	**zaterdag 05**
Brugge	• Moritoen: De dharma van Benedictus	**maandag 07**
Vorstenbosch	• Lezing: De drie benodigdheden op de weg	**dinsdag 08**
Brussel	• Meditatie van Tchenrezig	**woensdag 09**
Schoten	• Meditatie van Tchenrezig	**donderdag 10**
Schoten	• Gampopa, de volledige verlichting	**dinsdag 15**
Brussel	• Tibetaanse les conversatie (19u) en Onderricht (20u)	**woensdag 16**
Schoten	• Tibetaanse les conversatie (19u) en Onderricht (20u)	**donderdag 17**
Gaume	• De onderlinge afhankelijkheid van alle fenomenen	**vrijdag 18**
Huy	• Initiatie tot de meditatiepraktijk	**zaterdag 19 - zondag 20**
Brussel	• Meditatie van Tchenrezig	**woensdag 23**
Schoten	• Meditatie van Tchenrezig	**donderdag 24**
Antwerpen	• Elcker-ik: De dharma	**vrijdag 25**
Amsterdam	• Onderricht: Mahayana en vajrayana	**vrijdag 25**
Huy	• 6-dagen-retraite	**zaterdag 26 - donderdag 31**
Kortrijk	• Storende emoties en hun transformatie	**maandag 28**
Brussel	• Roland Rech	**donderdag 31**

KALENDER

NOVEMBER

vrijdag 01 - zondag 03	Huy	• Amitabha
maandag 04	Brussel	• Nishijma Roshi
dinsdag 05	Schoten	• Stille meditatie
woensdag 06	Brussel	• Tibetaanse les conversatie (19u) en Onderricht (20u)
donderdag 07	Schoten	• Tibetaanse les conversatie (19u) en Onderricht (20u)
woensdag 13	Brussel	• Tibetaanse les grammatica (19u) en Meditatie van Tchenrezig (20u)
donderdag 14	Schoten	• Meditatie van Tchenrezig
vrijdag 15	Antwerpen	• Elcker-ik: De dharma van Benedictus
zaterdag 16 - zondag 17	Huy	• Intensieve meditatie, Lama Tashi Nyima
maandag 18	Gent	• Vlied: Leven, sterven en geboren worden
dinsdag 19	Schoten	• Gampopa, verlichtende activiteiten
woensdag 20	Brussel	• Sterven, en dan?
donderdag 21	Schoten	• Sterven, en dan?
vrijdag 22	Antwerpen	• Elcker-ik: De dharma van Benedictus
vrijdag 22	Nijmegen	• Concert Lama Karta
zaterdag 23 - zondag 24	Huy	• Mani - gratis
dinsdag 26	Kortrijk	• Concert
woensdag 27	Brussel	• Meditatie van Tchenrezig
donderdag 28	Schoten	• Meditatie van Tchenrezig
vrijdag 29	Antwerpen	• Elcker-ik: De dharma van Benedictus
vrijdag 29	Brussel	• Gampopa, verlichtende activiteiten
zaterdag 30	Brussel	• Kennismaking met het boeddhisme

DECEMBER

zondag 01	Schoten	• Kennismaking met het boeddhisme en geleid bezoek (15u)
maandag 02	Schoten	• Stille meditatie
dinsdag 03	Brussel	• Stille meditatie
woensdag 04	Brussel	• Onderricht: De meditatie van Tchenrezig
donderdag 05	Schoten	• Onderricht: De meditatie van Tchenrezig
vrijdag 06	Brussel	• Dotezac
zaterdag 07 - zondag 08	Holland	• Retraite
maandag 09	Gent	• Vlied: Meditatie en concentratie
woensdag 11	Brussel	• Tibetaanse les conversatie (19u) en Meditatie van Tchenrezig (20u)
donderdag 12	Schoten	• Tibetaanse les conversatie (19u) en Meditatie van Tchenrezig (20u)
vrijdag 13	Amsterdam	• Onderricht over de Prajnaparamitasoetra
zaterdag 14	Huy	• Inleiding tot het boeddhisme
zondag 15	Huy	• Meditateren: hoe en waarom?
woensdag 18	Brussel	• Meditatie van Tchenrezig
donderdag 19	Schoten	• Meditatie van Tchenrezig
zaterdag 21	Huy	• Onderricht over Nyoeng Nee
vrijdag 20 - zondag 29	Huy	• Nyoeng Nee

OPNIEUW EEN REIS NAAR TIBET

VAN 7 JULI TOT EIND JULI 2003

Al wie voordien mee geweest is, weet het. Wie nu meegaat zal het geweten hebben. De Tibetreizen die door het Tibetaans Instituut worden georganiseerd, zijn onvergetelijke ervaringen. Ook deze keer belooft het een bijzondere gebeurtenis te worden. Gedurende iets meer dan drie weken zullen we het volgende programma afwerken:

- bezoek aan Beijing (de Verboden Stad, de Muur etc.)
- reis door Oost-Tibet (de Kham regio)
- verblijf in het Nangtchenklooster
- verblijf in Lhasa en bezoek aan de grote kloosters rond Lhasa.

Lama Karta en Lama Zeupa zullen ons begeleiden. Lama Karta heeft de bedoeling een aantal yogi's die in de streek rond Nangtchen in afgezonderde meditatie zijn, uit te nodigen om ons gedurende het verblijf in Nangtchen onderricht te geven. Ook de lama's zullen ons begeleiden in wat een tiendagenretraite in Tibet moet worden. U ziet dat we ons aan heel wat kunnen verwachten.
Bent u geïnteresseerd zonder daarom al een engagement te nemen, stuur de onderstaande strook op en we houden u op de hoogte. Personen die omwille van leeftijd of gezondheid problemen hebben, worden aangeraden op deze uitnodiging niet in te gaan. De trajecten worden per vliegtuig en per bus afgelegd.

Informatie over een gedetailleerd programma, prijzen en data volgen te gepasten tijde. Een eerste informatieavond is gepland op zondag 3 november 2002 om 16 uur in Huy. Iedereen is er welkom. Het programma voorziet:

- Inleiding door Lama Karta over de bedoeling van de reis
- Algemene raadgevingen van praktische aard
- Een film over de vorige reis
- Vraag en antwoord
- Koffie en thee

Toegang vrij. Gelieve evenwel aan de hand van het inschrijvingsformulier uw komst te melden.

Inschrijvingsformulier voor de informatieavond:

Naam : ....

Adres : ....

....

Leeftijd : ....

☐ heeft reeds een reis naar andere continenten ondernomen

☐ zal zich heel waarschijnlijk inschrijven voor de reis

☐ komt naar de info (....... personen)

Terugsturen naar het Tibetaans Instituut, Kruispadstraat 33, 2900 Schoten, België (vermelding op de enveloppe: TIBET)

ONDERGETEKENDE WENST ZICH IN TE SCHRIJVEN VOOR:

- **Een activiteit in Huy**

  datum: ....

  onderwerp van het programma: ....

  aankomst: .... (het is mogelijk de dag voor de aanvang van de cursus aan te komen, uiterlijk voor 21 uur)

  vertrek: ....

  aantal personen: ....

  □ vegetariër □ niet-vegetariër □ koppel □ man □ vrouw □ kind

  logement ter plaatse : □ ja □ nee

- **Een activiteit in Schoten**

  datum: ....

  onderwerp van het programma: ....

  aantal personen: ....

- **Naam** : ....

  Adres : ....

  Tel. : ....

  E-mail : ....

- **Betaling:** □ bankoverschrijving: .... □ contante betaling: ....

ONDERGETEKENDE WENST ZICH IN TE SCHRIJVEN VOOR:

- **Een activiteit in Huy**

  datum: ....

  onderwerp van het programma: ....

  aankomst: .... (het is mogelijk de dag voor de aanvang van de cursus aan te komen, uiterlijk voor 21 uur)

  vertrek: ....

  aantal personen: ....

  □ vegetariër □ niet-vegetariër □ koppel □ man □ vrouw □ kind

  logement ter plaatse : □ ja □ nee

- **Een activiteit in Schoten**

  datum: ....

  onderwerp van het programma: ....

  aantal personen: ....

- **Naam** : ....

  Adres : ....

  Tel. : ....

  E-mail : ....

- **Betaling:** □ bankoverschrijving: .... □ contante betaling: ....

NIEUWE ABONNEES EN LEDEN

Het jaar 2002 is al sterk gevorderd. Daarom stellen wij aan nieuwe geïnteresseerden een aangepaste bijdrage voor waarmee zij een abonnement of gewone lidkaart (abonnement inclusief) voor 2002 & 2003 verkrijgen.

❶ Het abonnement op Kunchab Magazine

Een jaarabonnement op Kunchab Magazine bedraagt normaal € 10 (of € 12,50 voor Nederland). U betaalt nu € 15 (€ 18,75 voor Nederland) voor 2002 & 2003.

❷ Het jaarlijks lidmaatschap (abonnement op Kunchab Magazine inbegrepen).

- *Gewoon lid (normaal € 25):* u betaalt € 37,50 voor 2002 & 2003 én u ontvangt 5% korting bij aankopen.
- *Actief lid (normaal € 150):* u betaalt € 75 voor 2002 of € 225 voor 2002 & 2003 én u ontvangt 10% korting voor verblijf, cursussen en aankopen.
- *Lid-weldoener (normaal € 300):* u betaalt nu € 150 voor 2002 of € 450 voor 2002 & 2003 én u ontvangt 20% korting voor verblijf, cursussen en aankopen.

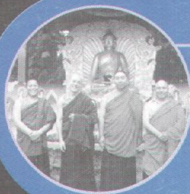
Onze lezers die al lid of abonnee zijn, zullen in het nummer 4 van ons magazine weer uitgenodigd worden om hun bijdrage voor 2003 te betalen.

❸ Schenkingen

Elke schenking steunt onze werking. Deze bijdragen kunnen gebeuren in contanten of door storting op de respectieve rekeningen van de instituten (zie achterflap).
Voor giften met een fiscaal attest gebruikt u best het banknummer: Fortis 220-0493023-08.
Het Tibetaans Instituut van Schoten is erkend als instelling die fiscale attesten mag uitreiken voor giften. Vanaf 2002 geldt dit voor de aftrek van giften van ten minste € 30 en dit tot maximum 10% van uw totale netto-inkomen (5% van de fiscale winst voor vennootschappen). Een aftrekbare gift mag aan de schenker geen enkel voordeel (zoals kortingen) verstrekken. U ontvangt dan in februari van het volgende kalenderjaar een fiscaal attest voor de belastingaangifte.

Het is belangrijk dat **bij elke overschrijving een duidelijke reden** van betaling vermeld staat: abonnement, soort van lidmaatschap of gift, met eventueel adresverandering.
Wij danken u voor uw medewerking.

Betalingen uit Nederland: met een internationaal postmandaat of in contanten. U kunt ook overschrijven op onze bankrekening in Nederland op naam van Stichting Tibetaans Instituut, rekeningnummer: 51.98.39.978 (ABN-AMRO, Baarn) met vermelding van de reden van betaling.

Instituut Yeunten Ling vzw

Château du Fond l'Evêque
4 prom Saint Jean l'Agneau • B-4500 Huy
tel.: +32 (0)85 27 11 88 • fax: +32 (0)85 27 11 99
e-mail: yeunten-ling@skynet.be
Fortis: 240-0291015-19 • CCP: 000-1286817-[illegible]

Tibetaans Instituut vzw

Karma Sonam Gyamtso Ling
Kruispadstraat 33 • B-2900 Schoten
tel.: +32 (0)3 685 09 19 • fax: +32 (0)3 685 09 91
e-mail: tibinst@skynet.be
Fortis: 220-0493023-08 • PR: 000-0082782-41

Nalanda Instituut vzw

Olmstraat 50 • B-1030 Brussel
tel.: +32 (0)2 675 38 05 • fax: +32 (0)2 675 38 90
e-mail: institut-nalanda@skynet.be

http://www.tibetaans-instituut.org